

**VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS**

**KORUPCIJOS BEI TARNYBINIŲ NUSIŽENGIMŲ
PREVENCIJOS IR KONTROLĖS APŽVALGA**

2025 M.

Parengė
Valstybės sienos apsaugos tarnybos
prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
Imuniteto valdyba

2026 m. vasaris

TURINYS

SANTRAUKA	3
ĮŽANGA.....	4
1. PERSONALO KAITA IR SOCIOLOGINIAI TYRIMAI	5
2. VSAT IMUNITETO VALDYBOS PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS.....	5
2.1. Korupcijos prevencija	5
Viešųjų pirkimų kontrolė	8
Kandidatūrų tikrinimas.....	9
2.2. Korupcinių nusikalstamų veikų tyrimai.....	10
3. PAGRINDINĖS KORUPCIJOS APRAIŠKOS	10
4. BUTPINIGIŲ KONTROLĖ.....	11
5. BANDYMAI PAPIRKTI VSAT PAREIGŪNUS	12
6. ANONIMINĖ ASMENŲ APKLAUSA	14
7. VSAT DARBUOTOJŲ ATSPARUMAS KORUPCIJAI.....	16
8. IŠVYKOS Į UŽSIENIO VALSTYBES	19
9. KITAS DARBAS	20
10. DARBUOTOJŲ GIMINYSTĖS RYŠIAI.....	22
11. DRAUSMĖ IR TARNYBINIAI PATIKRINIMAI.....	23
12. PRANEŠIMŲ ANALIZĖ.....	26
13. KITOS NUSIKALSTAMOS VEIKOS	27
14. VEIKLOS PRIORITETAI	29

SANTRAUKA

Pagal 2025 m. atliekamus sociologinius tyrimus buvo stebimas pakankamai aukštas pasitikėjimas Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT).

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo vykdytas VSAT 2023–2025 metų korupcijos prevencijos veiksmų planas, kuriame numatytos 39 įvairios priemonės.

VSAT struktūriniuose padaliniuose Imuniteto valdybos pareigūnai vedė 62 mokymus antikorupcinėmis temomis, juose dalyvavo 819 valstybės tarnautojai ir 126 Pasieniečių mokyklos (toliau – PM) kursantai. Taip pat VSAT buvo organizuoti 4 asinchroniniai mokymai „Korupcijos prevencija“ VSAT naudojamoje „Moodle“ mokymo platformoje, kuriuose dalyvavo 258 VSAT darbuotojai.

VSAT Imuniteto valdybos pareigūnai vertino 1323 viešųjų pirkimų paraiškas. 107 paraiškų rengėjams buvo teikiamos pastabos ar pasiūlymai dėl rengiamų viešųjų pirkimų dokumentų.

Patikrintos 2539 privačių interesų deklaracijos bei parengtos 7 rašytinės rekomendacijos, kurių darbuotojai turi imtis, kad išvengtų viešųjų ir privačių interesų konflikto.

Patikrinta 46 VSAT padalinių (873 darbuotojų) naudojimosi duomenų bazėmis teisėtumas.

VSAT Imuniteto valdybos pareigūnai patikrino 607 asmenų kandidatūras, iš jų dėl 41 asmens (7 proc.) priimtas neigiamas sprendimas siūsti mokytis ar įdarbinti VSAT padaliniuose.

Už korupcines nusikalstamas veikas įtarimai pareikšti 2 pareigūnams.

Pagrindinės korupcijos apraiškos – VSAT pareigūnų, dirbančių vadinamojoje žaliojoje juostoje pasienyje su Baltarusijos Respublika, kyšininkavimas ir piktnaudžiavimas tarnyba.

158 asmenims, vykstantiems per valstybės sieną, surašyti įspėjimai dėl galimo papirkimo.

2025 m. išvykų į Baltarusijos Respubliką ir Rusijos Federaciją fiksuota nebuvo, išskyrus 1 išvyką į Baltarusijos Respubliką, į kurią, gavęs VSAT leidimą, vyko 1 VSAT darbuotojas dirbantis pagal darbo sutartį.

10 pareigūnų pranešė apie asmenų siūlymus sudaryti sąlygas gabenti kontrabandą.

2025 m. kitą darbą dirbo 615 VSAT valstybės tarnautojų (tai sudaro 19 proc. visų VSAT valstybės tarnautojų).

2025 m. nustatyta 15 VSAT pareigūnų, kurie, pažeisdami Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutą (toliau – statutas), priklausė politinėms partijoms. Po įspėjimo pareigūnai narystes politinėse partijose nutraukė.

2025 m. butpinigiai buvo mokami 150 pareigūnų. 9 prašymams skirti nustatyto dydžio butpinigius nebuvo pritarta. VSAT padaliniuose tarnybinius ar drausminius nusižengimus padarė 119 darbuotojų (106 pareigūnai, 2 karjeros valstybės tarnautojai ir 11 darbuotojų, dirbančių pagal

darbo sutartį), jiems skirtos 77 tarnybinės ar drausminės nuobaudos ir 17 atvejų skirtos kitos tarnybinio pobūdžio poveikio priemonės.

Būdami neblaivūs nusižengimus įvykdė 9 VSAT pareigūnai, 1 karjeros valstybės tarnautojas ir 1 darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.

Neigiamais motyvais iš vidaus tarnybos atleisti 5 VSAT pareigūnai.

Gauta 30 pranešimų (skundų), iš jų 2 (7 proc.) pasitvirtino.

Už korupcines nusikalstamas veikas įtarimai pareikšti 2 VSAT pareigūnams, o už nekorupcines nusikalstamas veikas įtarimai pareikšti 7 VSAT pareigūnams.

ĮŽANGA

VSAT Imuniteto valdyba, vykdydama VSAT Imuniteto valdybos nuostatuose numatytas funkcijas, išanalizavo bei apibendrinė informaciją apie korupcijos apraiškas VSAT, VSAT pareigūnų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį (toliau kartu – darbuotojai), įvykdytas korupcinio pobūdžio ir kitas nusikalstamas veikas, padarytus tarnybinius nusižengimus, kitą aktualią informaciją ir parengė šią ataskaitą.

Apžvalgos laikotarpis – 2025 m.

Ataskaitos tikslas – informuoti VSAT vadovybę ir kitus suinteresuotus asmenis apie korupcijos apraiškas VSAT, VSAT darbuotojų įvykdytas nusikalstamas veikas, padarytus tarnybinius nusižengimus, pateikti kitą aktualią informaciją.

Ataskaitoje taip pat pateikiama bendro pobūdžio informacija apie vykdomas korupcijos prevencijos ir kitas kontrolės priemones, pagrindines problemines sritis.

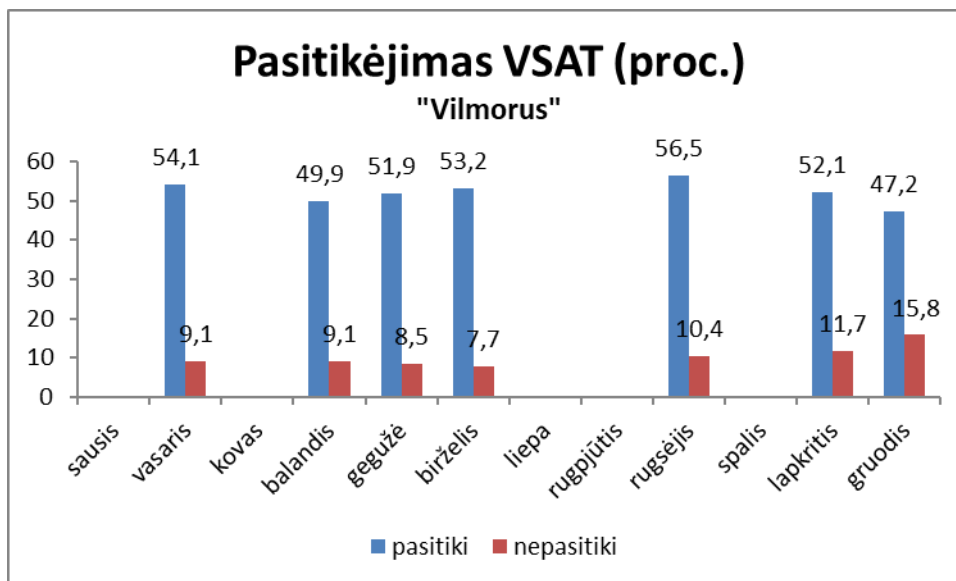
Pagrindiniai ataskaitos šaltiniai:

- VSAT Teisės skyriaus ataskaitos;
- VSAT padalinių ataskaitos;
- Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos tvarkomi Vidaus reikalų informacinės sistemos centrinio duomenų banko (toliau – VRIS CDB) duomenys;
- Vidaus reikalų pareigūnų registro duomenys;
- Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos duomenys;
- Ikiteisminių tyrimų ir tarnybinių patikrinimų medžiagos;
- Anoniminės anketos;
- Kriminalinės žvalgybos metu gauta informacija;
- Kita aktuali informacija.

1. PERSONALO KAITA IR SOCIOLOGINIAI TYRIMAI

2025 m. gruodžio 31 d. VSAT dirbo 3813 darbuotojų, t. y. tik 26 darbuotojais mažiau nei 2024 m. gruodžio 31 d. (3839 darbuotojai).

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atliekamos visuomenės apklausose prašoma atsakyti į klausimą, kaip pasitikima viena ar kita institucija Lietuvoje. Pastebėtina, kad ne visu metų laikotarpiu buvo atliekamos apklausos. Didžiausiame Lietuvos dienraštyje „Lietuvos rytas“ 2025 m. publikuojami „Vilmorus“ apklausų duomenys rodo vidutiniškai gana didelį pasitikėjimą VSAT.

Pagal minėtus apklausos duomenis VSAT 2025 m. vidutiniškai palankiai vertino 52 proc. Lietuvos gyventojų. Šis vidurkis yra antras toks nuo 2016 m., kai VSAT pradėta vertinti šiame dienraštyje. Didesnis metinis pasitikėjimas VSAT buvo tik 2022 m. – 54 proc. Jis liudija, kad visgi didžioji visuomenės dalis palankiai vertina VSAT. 2025 m. buvo vienas įsimintinas VSAT pasiekimas šiuose tyrimuose – rugsėjį pasiekta net 3 vieta tarp kitų institucijų. Per visą reitingavimo laikotarpį VSAT dar nebuvo niekada taip aukštai vertinta.

Lyginant kelerių metų apklausos duomenis, 2025 m. pastebimas nežymus šio rodiklio padidėjimas (2024 m. – 49 proc.).

2. VSAT IMUNITETO VALDYBOS PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS

2.1. Korupcijos prevencija

VSAT Imuniteto valdyba:

- Vykdo visas Korupcijos prevencijos įstatyme numatytas korupcijos prevencijos priemones, taip pat ir kitas prevencines priemones, kurios aktualios VSAT sričiai.
- 3 metų laikotarpiui rengia VSAT korupcijos prevencijos veiksmų planus, į kuriuos įtraukiamos konkrečiu laikotarpiu aktualios prevencinės priemonės. 2025 metais dar buvo

įgyvendinamas VSAT vado 2023 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. K-436 patvirtintas Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2023–2025 metų korupcijos prevencijos veiksmų planas, kuriame numatytos 39 priemonės.

- Pagal kompetenciją atlieka viešųjų pirkimų kontrolę (apie tai plačiau žr. ataskaitos 8–9 psl.).

- Tikrina visų pretendentų, norinčių dirbti VSAT padaliniuose, kandidatūras (įskaitant ir norinčių mokytis PM ir kt., apie tai plačiau žr. ataskaitos 9–10 psl.).

- Kontroliuoja Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimą. 2025 m. buvo patikrinta 2539 (67 proc. visų pateiktų deklaracijų) privačių interesų deklaracijų, lyginant jose pateiktą informaciją su kitose sistemose ir registruose esančia informacija. Parengtos ir pateiktos 7 rašytinės rekomendacijos, kaip asmenys turi elgtis, kad išvengtų viešųjų ir privačių interesų konflikto. Buvo nustatyta, kad kai kurie darbuotojai buvo pateikę privačių interesų deklaracijas su klaidomis, taip pat kai kurie nebuvo deklaravę ryšių su juridiniais ar fiziniais asmenimis. Apie nustatytus pažeidimus informuoti tiesioginiai vadovai ir deklaracijas teikiantys darbuotojai, nustatyti pažeidimai buvo pašalinti. Taip pat 4 VSAT pareigūnų, atžvilgiu buvo atlikti tarnybiniai patikrinimai ir konstatuota, kad, be visų kitų pažeidimų, jie padarė ir tarnybinius nusižengimus, susijusius su Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo reikalavimų pažeidimais. Tai yra vienas pareigūnas už padarytus pažeidimus atleistas iš vidaus tarnybos, vienam skirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas, dar vienam skirtas papeikimas ir dar vienam skirta pastaba.

- 2025 m. VSAT darbuotojams buvo praversti 62 antikorupeiniai mokymai, juose dalyvavo 819 valstybės tarnautojų ir 126 PM kursantai. Mokymų metu kalbama antikorupeinėmis, netinkamo elgesio socialiniuose tinkluose bei viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje temomis, darbuotojai supažindinami su vykdomais valstybės tarnautojų veiklos slaptais patikrinimais, taip pat diskutuojama apie galimas grėsmes, susijusias su nacionaliniu saugumu, užsienio valstybių žvalgybos ir saugumo tarnybų veiklą, pareigūnų lojalumą valstybei ir tarnybai. Pagal patvirtintą kvalifikacijos tobulinimo kursų „Korupeijos prevencija“ mokymo programą 2025 m. buvo organizuoti 4 asinchroniniai mokymai VSAT naudojamoje „Moodle“ mokymo platformoje, kuriuose dalyvavo 258 VSAT darbuotojai.

- 2025 m. patikrinta 46 VSAT struktūrinių padalinių, 873 darbuotojų, naudojimosi duomenų bazėmis teisėtumas. Patikrinimų metu nustatyta, kad vienas Varėnos pasienio rinktinės pareigūnas neteisėtai vykdė Vidaus reikalų informacinės sistemos centrinio duomenų banke (toliau – VRIS CDB) ir kitose informacinėse sistemose asmens duomenų peržiūras, dėl ko buvo pradėtas tarnybinis patikrinimas, kurį atlikus jam buvo skirta tarnybinė nuobauda griežtas papeikimas, o jo tiesioginiam vadovui, už pavaldžių pareigūnų naudojimosi duomenų bazėmis nekontrolę, skirta

tarnybinė nuobauda - pastaba. Taip pat VSAT Imuniteto valdybos pareigūnai atliko VRIS CDB peržiūrų rekontrolę ir nustatė, kad 2 pareigūnai tikrinosi duomenis apie save. Dėl ko buvo inicijuotas ir atliktas tarnybinis patikrinimas bei vienam pareigūnui paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, o kitas pareigūnas įspėtas. Dažniausiai patikrinimų metu nustatyti trūkumai – tikslaus patikrinimo pagrindo nenurodymas. Apie nustatytus trūkumus informuoti tiesioginiai vadovai, kurie užsiėmimų bei instruktažų metu primena darbuotojams naudojimosi duomenų bazėmis tvarką.

- 2025 m. buvo organizuojami netikėti pareigūnų, po tarnybos vykdymo grįžtančių iš pasienio kontrolės punktų (toliau – PKP) į pasienio užkardą, pamainų patikrinimai. 2025 m. buvo atlikti 29 patikrinimai, Vilniaus pasienio rinktinėje (toliau – PR) – 8, Varėnos PR – 11 ir Pagėgių PR – 10. Iš jų 11 patikrinimų atliko Imuniteto valdybos pareigūnai. Atliekant minėtus patikrinimus nustatyti penki pažeidimai. Dėl vieno iš jų buvo pradėtas tarnybinis patikrinimas, nes pareigūnas turėjo didesnę nei leistina pinigų sumą ir išmanųjį telefoną. Atlikus minėtą tarnybinį patikrinimą, pareigūnui buvo paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba. Dėl kitų pažeidimų, tarnybiniai patikrinimai nebuvo pradėti, bet buvo pateiktos pastabos raštu ir žodžiu.

- Vykdo pasienio kontrolės punktuose įrengtų vaizdo stebėjimo sistemų įrašų peržiūrą.

- Konsultuoja VSAT darbuotojus, vykstančius į užsienio valstybes asmeniniais ir tarnybiniais tikslais, dėl galimų grėsmių, analizuoja jų užpildytas anketas (apie tai plačiau žr. ataskaitos 19–20 psl.).

- Atlieka nuolat tarnybiniuose automobiliuose įrengtos mobilios vaizdo ir garso įrašymo įrangos ir asmens vaizdo bei garso įrašymo įrangos užfiksuotų vaizdo ir garso įrašų analizę. Per 2025 m. peržiūrų metu buvo nustatyti 8 pažeidimai dėl kurių pradėti tarnybiniai patikrinimai, tai yra buvo nustatyta, kad:

Vilniaus pasienio rinktinės pasienio užkardose 2 pareigūnai aplaidžiai vykdė tarnybą. Atlikus tarnybinį patikrinimą abiem pareigūnams buvo skirtos tarnybinės nuobaudos – pastabos.

Taip pat Imuniteto valdybos pareigūnai nustatė, kad Vilniaus pasienio rinktinės pasienio užkardoje 2 pareigūnai aplaidžiai vykdė tarnybą, tai yra tarnybos metu 1 pareigūnas turėjo draudžiamą turėti išmanųjį įrenginį (telefoną) ir juo naudojosi, o kitas, būdamas sargybos vyresnysis, neužkardė daromo pažeidimo. Atlikus tarnybinį patikrinimą, abiem pareigūnams buvo skirtos tarnybinės nuobaudos – papeikimai.

Dar kitu atveju Imuniteto valdybos pareigūnai nustatė, kad Varėnos pasienio rinktinės pasienio užkardoje 2 pareigūnai tarnybos metu miegojo. Atlikus tarnybinį patikrinimą, abiem pareigūnams buvo skirtos tarnybinės nuobaudos papeikimai.

Be to Imuniteto valdybos pareigūnai nustatė, kad Pagėgių pasienio rinktinės pasienio užkardoje 2 pareigūnai netinkamai vykdė savo funkcijas, tai yra vienas pareigūnas tarnybos metu miegojo, o kitas elektroninėmis priemonėmis žiūrėjo vaizdo medžiagą bei vėliau dar ir atjungė

automobilinį vaizdo registratorių. Atlikus tarnybinį patikrinimą abiem pareigūnams skirtos tarnybinės nuobaudos – pastabos.

2025 m. VSAT pasienio rinktinės atliko 57 VSAT darbuotojų veiklos slaptus patikrinimus, kaip jie yra pasirengę atlikti ar atlieka pareigybių aprašymuose nustatytas funkcijas. Iš jų 6 slaptų patikrinimų metu pareigūnai netinkamai vykdė savo funkcijas, 12 slaptų patikrinimų metu pareigūnai iš dalies netinkamai vykdė savo funkcijas, o 39 slaptų patikrinimų metu pareigūnai tinkamai vykdė savo funkcijas. Tokių patikrinimų buvo atlikta: Vilniaus pasienio rinktinėje - 31; Varėnos pasienio rinktinėje - 11 ir Pagėgių pasienio rinktinėje – 15.

Imuniteto valdybos pareigūnai atliko 8 darbuotojų veiklos slaptus patikrinimus. 2 slaptų patikrinimų metu pareigūnai netinkamai vykdė savo funkcijas, 1 slapto patikrinimo metu pareigūnai iš dalies netinkamai vykdė savo funkcijas ir kitų 5 slaptų patikrinimų metu pareigūnai tinkamai vykdė savo funkcijas.

Viešųjų pirkimų kontrolė

Pagal Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės, VSAT Imuniteto valdybos pareigūnas yra paskirtas prevencinę pirkimų ir pirkimo sutarčių vykdymo kontrolę atliekančiu asmeniu. VSAT Imuniteto valdybos pareigūnas tikrina ir vizuoja pirkimo paraiškas, technines specifikacijas, pritaria parengtiems pirkimo dokumentams, vizuoja pirkimo – pardavimo sutartis, stebėtojo teisėmis gali dalyvauti viešųjų pirkimų komisijų darbe.

2025 metais VSAT Imuniteto valdybos pareigūnai, vykdydami viešųjų pirkimų prevencinę priežiūrą, įvertino 1323 pirkimo paraiškas ir pirkimo dokumentus. Buvo teiktos 107 pastabos paraiškų ir pirkimo dokumentų rengėjams. Dažniausiai pasitaikantys trūkumai: apklausiamas tik vienas tiekėjas, nors rinkoje galinčių tiekti tos rūšies paslaugas ar prekes tiekėjų yra gerokai daugiau. Dažnu atveju neaprašoma norima nupirkti prekė ar paslauga (neįvardijami bent minimalūs reikalavimai). Taip pat rengėjai, pildydami paraiškas, dažnai nurodo perkamos prekės modelį ar gamintoją, o tai diskriminuoja kitus gamintojus.

Taip pat VSAT Imuniteto valdybos pareigūnai prevenciškai įvertino 8 rizikingiausių viešuosius pirkimus, tačiau pažeidimų nenustatė. Minėtu atveju buvo vertinami tie pirkimai, kurių vertė virš 72000 eurų, kuriuose pasiūlymą pateikė vienintelis tiekėjas, kuriuose buvo pateiktos pretenzijos ir kuriuose dažniausiai laimi tie patys tiekėjai. Įvertinti 8 viešieji pirkimai, iš jų: 4 uniformos pirkimai, 2 degalų iš tiekėjų degalinių pirkimai, 1 statinių remonto darbų pirkimas ir 1 techninio aptarnavimo (priežiūros) bei remonto paslaugų.

Taip pat buvo atliktas Pasieniečių mokyklos sporto komplekso holo grindų remonto darbų atitikties techninei specifikacijai patikrinimas bei VSAT Vilniaus pasienio rinktinės Pavoverės

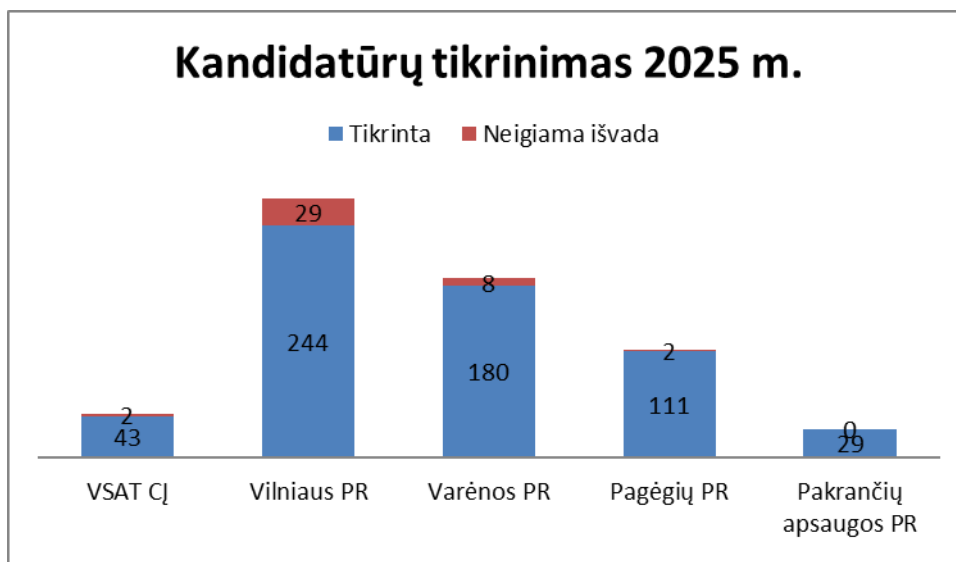
pasienio užkardos administracinio pastato paprastojo remonto darbų atitikties techninei specifikacijai patikrinimas. Minėtų patikrinimų metu neatitikimų ir pažeidimų nenustatyta.

2025 m. 88 įmonėms, dalyvavusioms 8 (22 atskirose dalyse) VSAT organizuotuose viešuosiuose pirkimuose, pateikta užpildyti viešųjų pirkimų vertinimo anketa. Tiekėjai, atsakydami į anketos klausimus, pastabų dėl procedūrinių pažeidimų ir korupcinių apraiškų, vykdant viešuosius pirkimus, neturėjo.

Kandidatūrų tikrinimas

Vadovaujantis Siunčiamų mokyti mokymosi įstaigose, priimamų dirbti ir dirbančių Valstybės sienos apsaugos tarnyboje prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos asmenų kandidatūrų tikrinimo ir derinimo tvarka, 2025 m. patikrinti 607 asmenys, ketinę įsidarbinti VSAT ir jos padaliniuose ar ketinę mokytis PM. Dėl 41 pretendento priimtas neigiamas sprendimas juos įdarbinti ar siūsti mokytis. Palyginus duomenis su 2024 m. (674 asmenys) ir 2023 m. (640 asmenų), 2025 m. patikrintų asmenų skaičius nežymiai sumažėjo.

2025 m. iš visų patikrintų 607 asmenų, Vilniaus PR patikrino 244 asmenis, Varėnos PR – 180, Pagėgių PR – 111, Pakrančių apsaugos PR – 29 ir VSAT centrinėje įstaigoje (toliau – CI) – 43 asmenis. Dėl 41 pretendento priimtas neigiamas sprendimas juos įdarbinti ar siūsti mokytis (Vilniaus PR – dėl 29 asmenų, Varėnos PR – 8, Pagėgių PR – 2 ir VSAT CI – 2 asmenų), o tai sudaro 7 proc. visų patikrintų asmenų. Palyginti su ankstesniais metais, neigiami sprendimai sudarydavo 2024 m. – 5 proc. ir 2023 m. – 7 proc. visų patikrinimų.

Pagrindinės priežastys, dėl ko buvo siūloma neįdarbinti VSAT ir jos struktūriniuose padaliniuose ar nesiūsti mokytis PM, vyrauja tos pačios kaip ir keletą metų iš eilės, tai asmenų teistumas už įvairias nusikalstamas veikas, sisteminis administracinių teisės nusižengimų darymas

arba transporto priemonės vairavimas esant neblaiviam, ryšiai su kontrabanda siejamais asmenimis bei kitos asmenį neigiamai charakterizuojančios aplinkybės, turinčios įtakos sprendimo priėmimui.

2.2. Korupcinių nusikalstamų veikų tyrimai

Kaip žinia, korupcinėms ir su kontrabanda susijusioms nusikalstamoms veikoms būdingas didelis latentškumas. Dažniausiai tokio pobūdžio nusikaltimuose nukentėjusių nebūna, todėl VSAT kriminalinės žvalgybos padaliniai retai gauna asmenų pranešimų ar skundų. Dėl šios priežasties VSAT kriminalinės žvalgybos padalinių veikla privalo būti proaktyvi, grįsta visapusiška kriminaline žvalgyba ir agentūrine veikla. Didžiausio efektyvumo korupcijos kontrolės srityje galima tikėtis, tik kartu vykdant kriminalinę žvalgybą ir korupcijos prevencijos priemones. Veiklos orientavimas tik pagal atskirą iš paminėtų sričių siekiamo rezultato neduotų.

2025 m. už korupcines nusikalstamas veikas įtarimai pareikšti 2 VSAT pareigūnams. Vienas pareigūnas nuteistas, jam skiriant baudą, kito atžvilgiu dar vykdomas ikiteisminis tyrimas. Iš šių pareigūnų vienas buvo susijęs su kontrabandos gabenimu, kitas reikalavo ir paėmė kyšį iš užsieniečių.

Tai yra vienu atveju Vilniaus pasienio rinktinės pareigūnas piktnaudžiavo tarnyba, sudarydamas palankias sąlygas plukdant cigarečių kontrabandą ežeru, kuriuo eina valstybės siena. Šis pareigūnas už pareigūno vardo pažeminimą, buvo atleistas iš vidaus tarnybos.

Kitu atveju VSAT Varėnos pasienio rinktinės pareigūnas atlikdamas iš Lietuvos Respublikos išvykstančių transporto priemonių ir asmenų pasienio tikrinimą, sustabdė transporto priemonę, kurią vairavo užsienio šalies pilietis ir iš jo paėmė kyšį, kad šis tariamai padarė administracinį nusižengimą. Teismas baudžiamuoju įsakymu priėmė sprendimą pareigūną pripažinti kaltu padarius nusikalstamą veiką ir už tai jam skyrė piniginę baudą.

2006–2025 m. už korupcines nusikalstamas veikas pareikšti įtarimai 246 pareigūnams, iš kurių 166 nuteisti, 7 išteisinti, 65 atžvilgiu ikiteisminiai tyrimai nutraukti, dėl 9 procesiniai sprendimai kol kas nepriimti, 207 atleisti iš vidaus tarnybos.

Reikia pažymėti, kad prie korupcinių nusikalstamų veikų tyrimo prisideda ne tik VSAT Imuniteto valdyba, bet ir VSAT Kriminalinių tyrimų valdyba bei VSAT pasienio rinktinių kriminalinės žvalgybos skyriai, kurie, tirdami kontrabandos bylas, tikrina ir pareigūnų dalyvavimo nusikalstamoje veikoje versiją. Kontrabandos bylose, nustačius VSAT pareigūnų dalyvavimą, derinami VSAT kriminalinės žvalgybos padalinių ir imuniteto pareigūnų veiksmai.

3. PAGRINDINĖS KORUPCIJOS APRAIŠKOS

VSAT Imuniteto valdyba šiuo metu išskiria pagrindines sritis, kuriose dažniausiai aptinkama korupcijos apraiškų.

Pirmoji problema – yra pareigūnų, užtikrinančių valstybės sienos apsaugą su Baltarusijos Respublika, piktnaudžiavimas tarnyba, pasireiškiantis tarnybinio pobūdžio informacijos, apie pasienio sargybų išdėstymą, judėjimo maršrutus, nesaugomas pasienio ruožo atkarpos, naudojamos technikos galimybes, perdavimą cigarečių kontrabandos organizatoriams. Jei anksčiau kontrabandinės cigaretės dažniausiai būdavo gabenamos per valstybės sieną fiziškai permetant per apsaugos barjerus, tvoras, tai dabar kontrabandos gabenimui pasitelkiamos įvairios skraidyklės (dronai, oro balionai), kurios gali gabenti iki kelių dėžių kontrabandinių cigarečių. Tokios kontrabandos užkardymas yra gana sudėtingas, kadangi operatoriai nebūtinai turi būti prie valstybės sienos ir Lietuvoje, o ir krovinyms numetamas specialiai pasirinktoje vietoje toliau nuo pareigūnų patruliavimo vietų, bet ir tokiose neteisėtos veiklos schemose dažnai atvejais dalyvauja ir pareigūnai, kadangi kontrabandą užsiimantiems asmenis būtina informacija apie VSAT pajėgų išsidėstymą ir judėjimą. 2025 m. kontrabandinės cigaretės taip pat aktyviai buvo gabenamos ir meteorologiniais balionais, tačiau informacijos apie pareigūnų įsitraukimą į šią nusikalstamą veiklą nebuvo gaunama.

Kita problema, tai pareigūnų piktnaudžiavimas jiems suteiktomis socialinėmis garantijomis, o t.y. važiavimo išlaidų kompensavimu ir butpinigių gavimu. Kaip ir anksčiau, taip pat ir 2025 m. pasitaikė atvejų, kai pareigūnai bandė piktnaudžiauti minėtomis socialinėmis garantijomis, todėl buvo taikytos įvairios priemonės tokių nesąžiningų pareigūnų atžvilgiu, tai yra, piniginiai išskaičiavimai, pravedami prevenciniai pokalbiai, dėl naujų prašymų pateikimo, taip pat buvo imtasi ir drastiškų priemonių pradedant ikiteisminius tyrimus. Tokie veiksmai bei informacijos sklaida apie griežtą kontrolę davė teigiamų rezultatų – piktnaudžiavimo socialinėmis garantijomis atvejų sumažėjo, tačiau vis dar pasitaiko.

2026 m. bus ir toliau aktyviai vykdomos korupcijos prevencijos ir kriminalinės žvalgybos priemonės, sprendžiant problemas VSAT veiklos srityse, kuriose labiausiai reiškiasi korupcija.

4. BUTPINIGIŲ KONTROLĖ

2025 m. butpinigiai buvo mokami 150 pareigūnų. Prašymų dėl butpinigių skyrimo nagrinėjimas ir butpinigių skyrimas pareigūnams yra nuolatinė administracinė veikla, kurios metu nuolat vertinamos asmenų prašymuose pateiktos aplinkybės ir atitiktis nustatytiems teisės aktų reikalavimams. 2025 m. tokių prašymų nagrinėjimas, prašančiųjų aplinkos vertinimas ir gyvenamųjų būstų nuomos rinkos kainų analizė leido nustatyti kai kuriuos bandymo neteisėtai pasinaudoti butpinigiais, kaip socialine garantija atvejus. Tai yra 9 prašymams nebuvo pritarta skirti nustatyto dydžio butpinigius, nes vienu atveju būstas neatitiko paskirties, kitais dviem atvejais būstas neatitiko tarnybos vietos, kitais penkiais atvejais pareigūnai buvo sudarę nuomos sutartis su artimais giminaičiais ir dar vienu atveju būstas buvo nuomojamas galimai fiktyviai, nes truko

požymių patvirtinančių, kad nuomotojas gyvena nuomojamame būste. Po šio patikrinimo, pareigūnas iš karto atsisakė būsto nuomos kompensacijos.

Taip pat 2025 m. buvo stebimi atvejai, kai buvo nustatomi kiti prašymuose dėl butpinigių skyrimo trūkumai – neatitikus nuomojamo būsto paskirčiai, nesutapus tarnybos vietai ir nuomojamo būsto vietai bei nustačius neproporcingai didelę būsto nuomos sumą kitų rinkoje esančių panašių parametrų būstų atžvilgiu.

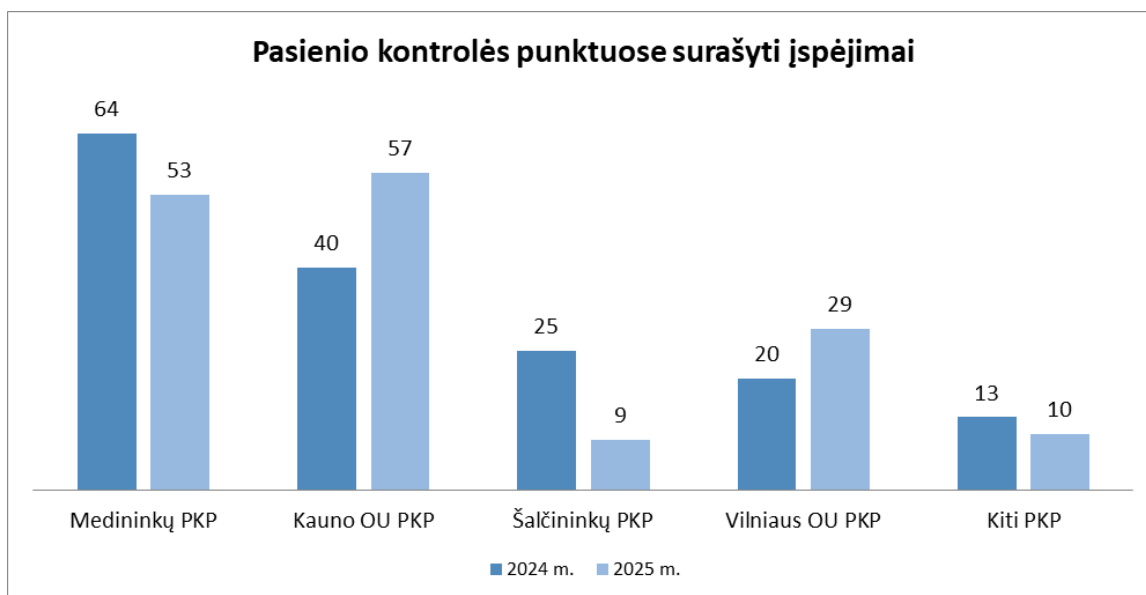
Taigi, 2025 m. nagrinėjant prašymus dėl butpinigių skyrimo nustatyti atvejai, kurie atskleidžia esamų kontrolės mechanizmų svarbą ir jų praktinio taikymo reikšmę. Per metus nustatyti atvejai parodė, kad prašymų dėl butpinigių skyrimo reikalauja didesnio nei įprasta dėmesio, atidaus faktinių duomenų tikrinimo ir sistemingo požiūrio, nes nuomos sutartys vis dar sudaromos su artimaisiais asmenimis, nuomos sutartyse nustatant maksimalias galimas būstų nuomos kainas ar bandant kitaip pasinaudoti šia socialine garantija.

5. BANDYMAI PAPIRKTI VSAT PAREIGŪNUS

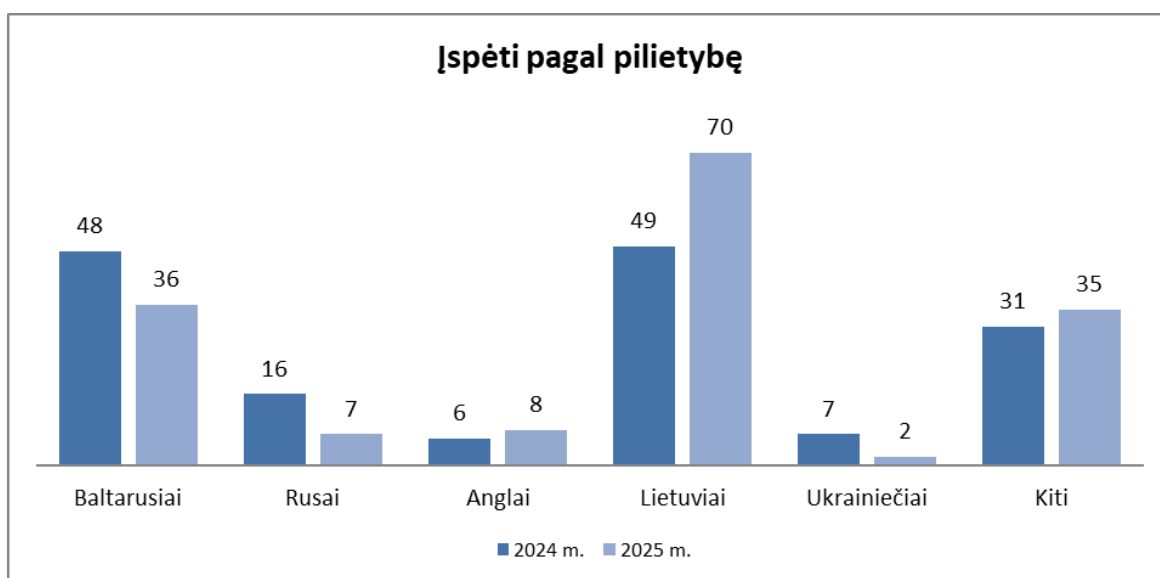
Siekiant išgyvendinti pasieniečių neteisėtus veiksmus, pasireiškiančius neteisėtu įvairaus dydžio rinkliavų rinkimu iš valstybės sieną kertančių asmenų už neva sklandų ir greitesnį valstybės sienos kirtimą, pasienio kontrolės punktuose eilę metų vykdoma korupcijos prevencijos priemonė, kuria pareigūnai įpareigoti pasirašytinai įspėti asmenis vykstančius per valstybės sieną ir kelionės ar transporto priemonių dokumentuose palikusius pinigus apie baudžiamąją atsakomybę už valstybės tarnautojo papirkimą. Esant aiškiems papirkimo požymiams, ankstesniais metais būdavo pradėdami ikiteisminiai tyrimai, tačiau 2025 metais nebuvo pradėta, kai 2024 metais buvo pradėta – 3, o 2023 metais taip pat nebuvo pradėta.

2025 m. 158 vykstantiems per valstybės sieną asmenims surašyta įspėjimų, t. y. 3 proc. mažiau nei per 2024 m. (162 įspėjimai) ir 29 proc. mažiau nei per 2023 m. (222 įspėjimai).

Įteiktų įspėjimų nežymus sumažėjimas sietinas su vykstančių asmenų per valstybės sieną srauto sumažėjimu, dėl taikomų ES sankcijų Rusijos ir Baltarusijos piliečiams bei PKP uždarymais. Kelionės dokumentuose paliekamų pinigų mažėjimą patvirtina Imuniteto pareigūnų kartu su rinktinių ir užkardos pasieniečiais bendri pasienio tikrinimai, kuomet per keletą valandų Vilniaus oro uosto, Šalčininkų, Panemunės, Kybartų ir Jūrų uosto Pilies PKP nebuvo nustatytas nei vienas toks atvejis. Daugiausia įspėjimų buvo surašyta: Kauno oro uosto PKP – 57, Medininkų PKP – 53, Vilniaus oro uosto PKP – 29, Šalčininkų PKP – 9, kituose PKP ir LR teritorijoje – 10.

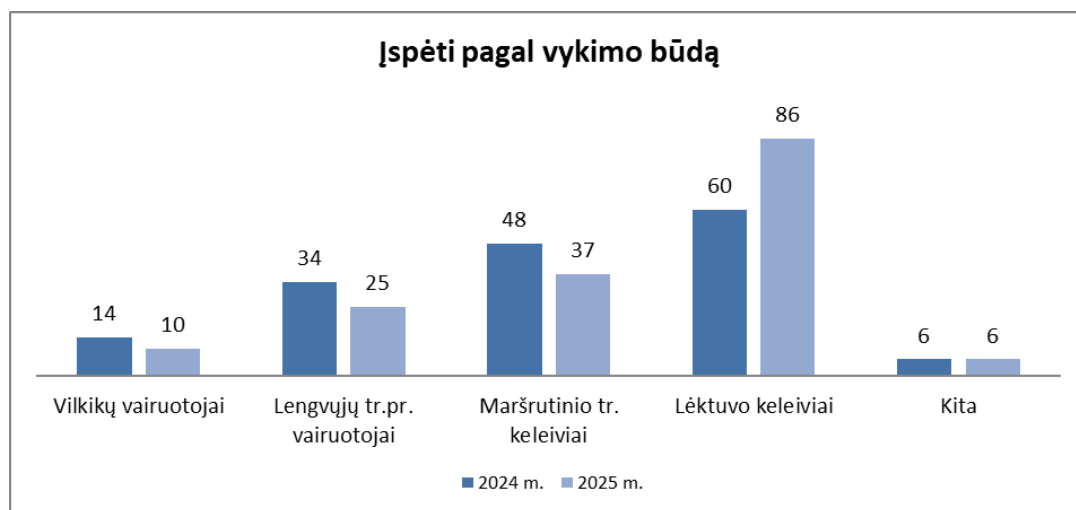

Daugiausia buvo įspėta lietuvių – 70 (2024 m. - 49), baltarusių – 36 (48), Anglų – 8 (6), rusų – 7 (16), ukrainiečių – 2 (7), kitų šalių piliečių – 35 (31). Iš jų 38 (2024 m. – 53) atvejai atvykstant į LR, 119 (107) atvejai – išvykstant iš LR ir 1 atvejis LR teritorijoje.

Kaip matyti iš statistikos, 2025 m. sumažėjo įspėtų Ukrainos, Baltarusijos, Rusijos piliečių, tačiau padaugėjo įspėtų Lietuvos, Anglijos ir kitų šalių piliečių.

Dažniausiai įspėjami lėktuvų keleiviai – 86 (2024 m. - 60), maršrutinio traukinio keleiviai – 37 (48), lengvųjų transporto priemonių vairuotojai – 25 (34), vilkikų vairuotojai – 10 (14), kita – 6 (6).

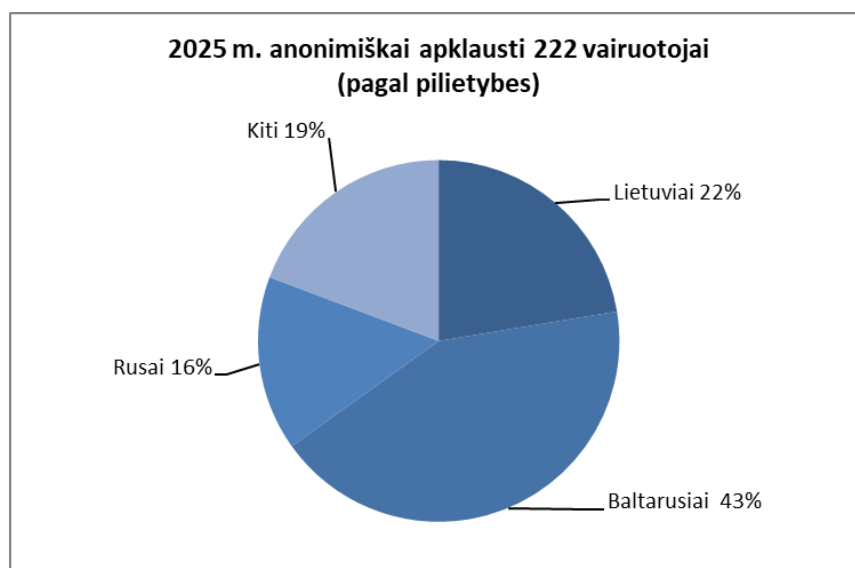
Kaip matyti iš statistikos, 2025 m. padaugėjo įspėtų lėktuvais vykusių asmenų bet sumažėjo lengvosiomis transporto priemonėmis, maršrutinių transportų ir krovinių transportų vykusių asmenų.

Dažniausiai kelionės dokumentuose buvo aptinkamos 5-10 eurų kupiūros. Kelionės dokumentuose paliekamos valiutos statistika: Eurai – 101 atvejų (2024 m. – 111), GB svarai – 18 (13), BY rubliai – 13 (15), JAV doleriai – 7 (5), RUS rubliai – 4 (5), kita valiuta – 15 (13).

2025 m. kelionės dokumentuose aptiktų valiutų tendencija praktiškai išlieka tokia pati.

6. ANONIMINĖ ASMENŲ APKLAUSA

Siekiant surinkti maksimaliai objektyvią informaciją apie padėtį pasienio kontrolės punktuose, kiekvienų metų pabaigoje vykdoma anoniminė per valstybės sieną vykstančių asmenų apklausa, dalijant vairuotojams (daugiausiai sunkvežimių) anonimines anketas. Anketas dalija Imuniteto valdybos pareigūnai. Šia anonimine apklausa siekiama išsiaiškinti, koks yra korupcijos paplitimas pasienio kontrolės punktuose ir kaip keliaujantys per valstybės sieną asmenys tai vertina. 2025 m. apklausti 222 keliaujantys asmenys (2024 m. – 266, o 2023 m. – 451).

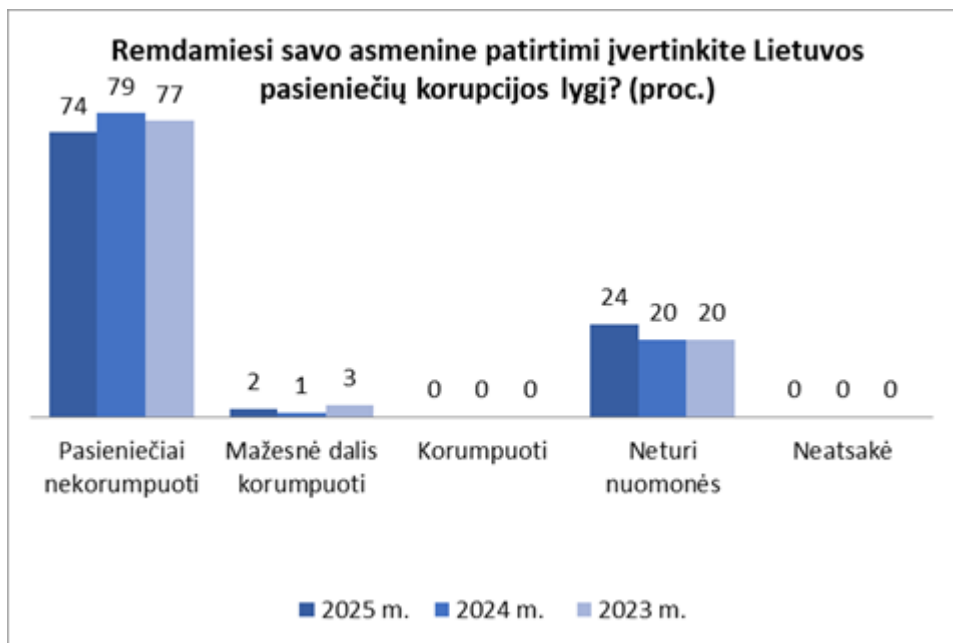

Į klausimą, ar per pastaruosius 12 mėnesių teko susidurti su situacija, kai VSAT pareigūnas reikalavo kyšio ar savo veiksmais leido suprasti, kad nori gauti kyšį, 1 respondentas atsakė teigiamai (2024 m. – 2, 2023 m. – 3). Į klausimą, ar per pastaruosius 12 mėnesių teko duoti kyšį VSAT pareigūnui, 2025 m. tokių atvejų buvo – 2 (2024 m. – 0, 2023 m. – 2).

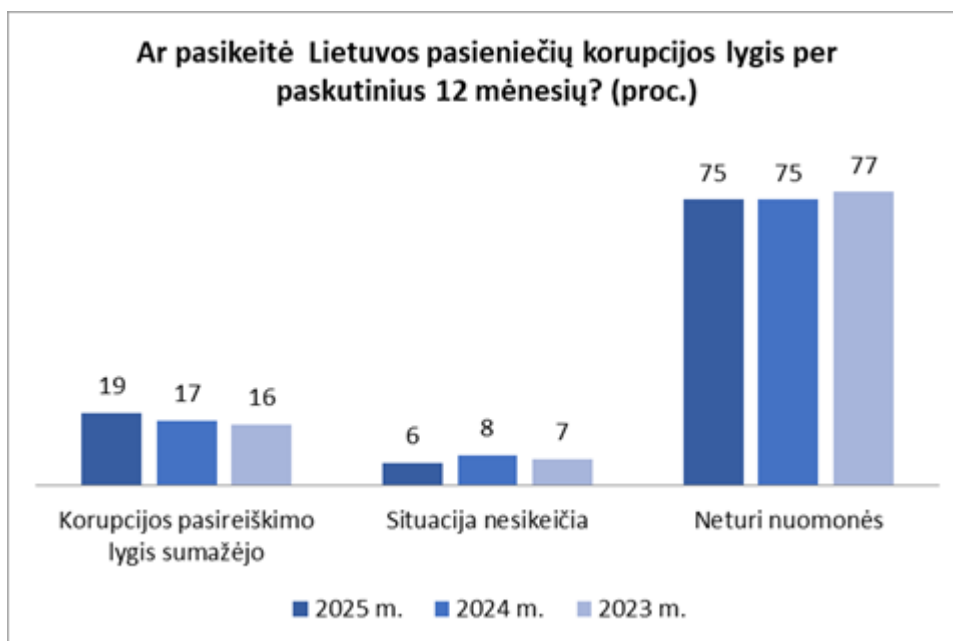
Pagal apklausų duomenis, 2025 m. vykstantys per valstybės sieną asmenys 2 kartus davė kyšius, (1 atvejis Medininkų PKP ir 1 atvejis Kybartų PKP, 2024 m. tokių atvejų nebuvo, o 2023 m. tokių atvejų buvo 2, kaip ir 2025 m. po 1 kartą Kybartų ir Medininkų PKP).

Didžiajai daliai respondentų (74 proc.) pakanka informacijos, į ką kreiptis ar kam pranešti apie reikalaujamą kyšį. 26 proc. apklaustųjų nurodė, kad nežino, į ką kreiptis dėl reikalaujamo kyšio, nors imamasi visų priemonių informuoti per valstybės sieną vykstančius asmenis, tai yra lipdukai su anoniminiais telefonais pareigūnų darbo vietose, anoniminė pašto dėžutė internetinėje svetainėje bei Imuniteto valdybos pareigūnų kontaktiniai duomenys. 2024 m. šie rodikliai buvo atitinkamai – 79 ir 21 proc., o 2023 m. – 78 ir 22 proc.

Palyginus 2024–2025 m. duomenis, stebima, kad 5 proc. (nuo 79 iki 74 proc.) sumažėjo asmenų, manančių, kad VSAT pareigūnai yra nekorumpuoti, dalis. Asmenų, manančių, kad VSAT pareigūnai yra korumpuoti, išliko kaip ir 2024 m. – 0 proc. Manančiųjų, kad VSAT pareigūnų mažesnė dalis yra korumpuoti, sudarė 2 proc., o 2024 m. – 1 proc. Neturinčiųjų nuomonės dalis - 24 proc.

Palyginus 2025 m. apklausų duomenis (19 proc.) su 2024 m., 2 proc. padaugėjo asmenų manančių, kad korupcijos pasireiškimo lygis sumažėjo (2024 m. – 17 proc., 2023 m. – 16 proc.). Asmenų, manančių, kad situacija nesikeičia, skaičius sumažėjo iki 6 proc. (2024 m. – 8 proc., 2023 m. – 7 proc.). Neturinčiųjų nuomonės į šį klausimą skaičius 2025 m. sudarė 75 proc., 2024 m. – 75 proc., o 2023 m. - 77 proc.

Nepaisant to, kad korupcija pasižymi ypač dideliu latentiškuumu, galima daryti prielaidą, jog per valstybės sieną vykstantys asmenys neįaučia didelio nepasitenkinimo pasienio kontrolės punktuose dirbančių VSAT pareigūnų darbu ir tai leidžia pagrįstai manyti, kad korupcijos lygis nėra didelis. Tai patvirtina per valstybės sieną vykstančių asmenų pateikti vertinimai bei kriminalinės žvalgybos duomenys.

Apibendrinant anoniminės apklausos duomenis, galima teigti, kad nors ir ne visais atvejais respondentai pateikė visiškai išsamius ir atvirus atsakymus, šie duomenys leidžia susidaryti bendrą vaizdą apie pasienio kontrolės punktuose egzistuojančias korupcijos apraiškas ir per valstybės sieną vykstančių asmenų vertinimus, o jie yra labiau teigiami negu neigiami.

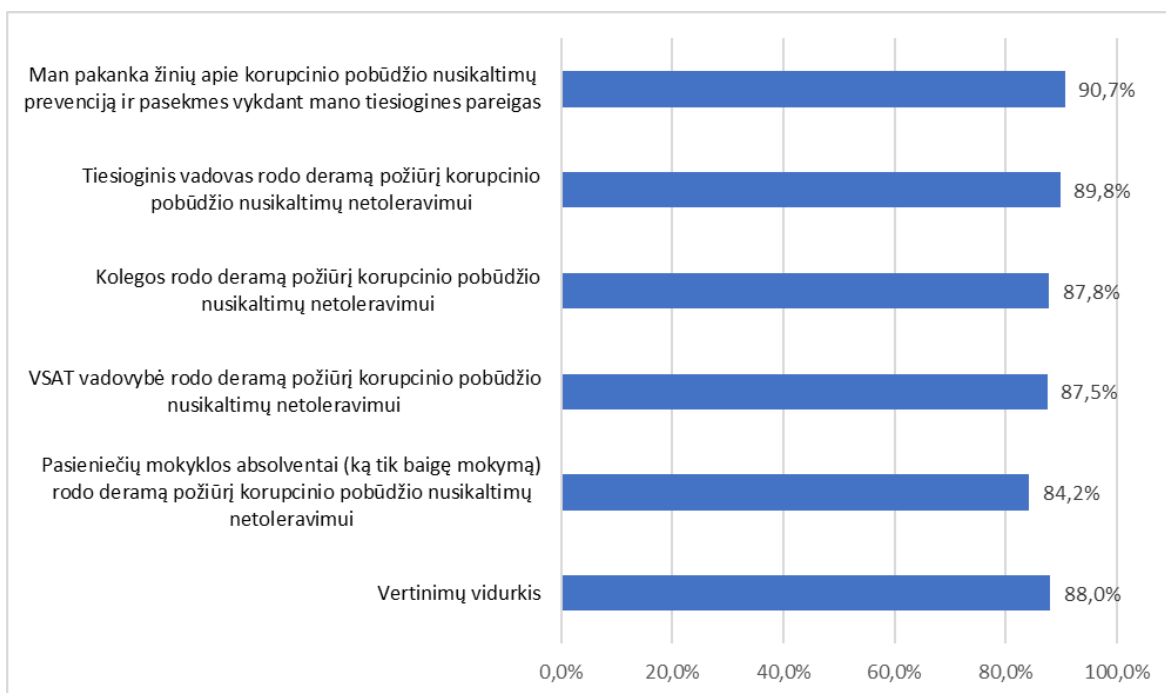
7. VSAT DARBUOTOJŲ ATSPARUMAS KORUPCIJAI

VSAT Imuniteto valdyba ir Veiklos kokybės skyrius, siekdami nustatyti ir įvertinti darbuotojų atsparumo korupcijai lygį ir pokyčius šioje srityje bei tobulinti VSAT korupcijos prevenciją, atliko anoniminę apklausą. Kaip ir kasmet apklausa vyko lapkričio mėnesį. Taip pat buvo analizuojami pokyčiai pagal anketoje užduodamus klausimus.

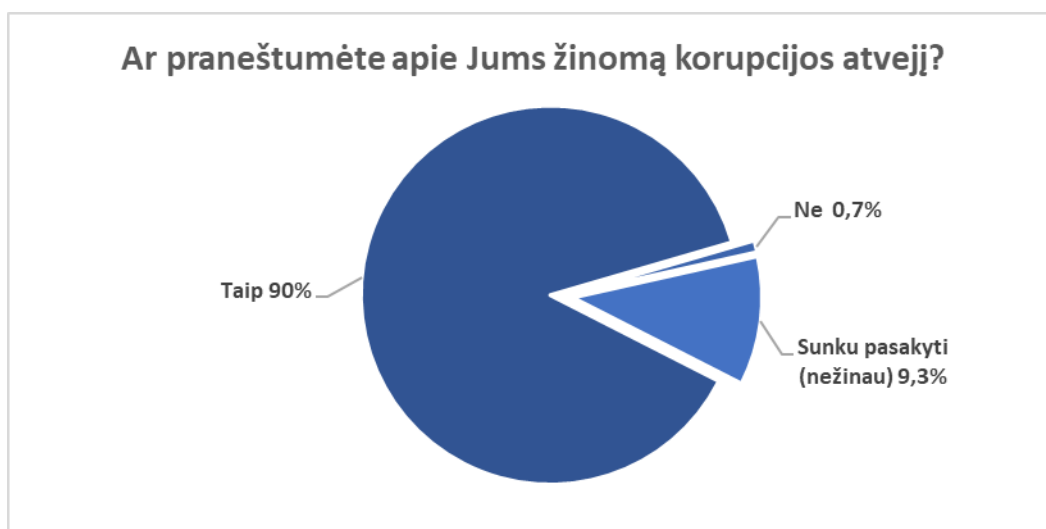
Apklausos respondentai buvo prašomi įvertinti kai kuriuos anketos teiginius balais nuo 1 iki 5. Elektroninę apklausos anketą užpildė 958 respondentai. Pernai apklausoje dalyvavo 1051 dalyvis.

Apklausos metu buvo siekiama išsiaiškinti darbuotojų nuomonę apie esamos VSAT antikorupcinės aplinkos veiksmus. Apibendrinus gautus vertinimus paaiškėjo, kad tarnybos darbuotojams pakanka žinių ir suvokia korupcinio pobūdžio nusikaltimų prevenciją ir pasekmes – vertinimas 90,7 proc. (2024 m. – 89,9 proc.). Šiais metais pasiektas labai geras vertinimas, nes darbuotojų nuomone net 89,8 proc. (2024 m. – 89,1 proc.) tiesioginis vadovas rodo deramą požiūrį

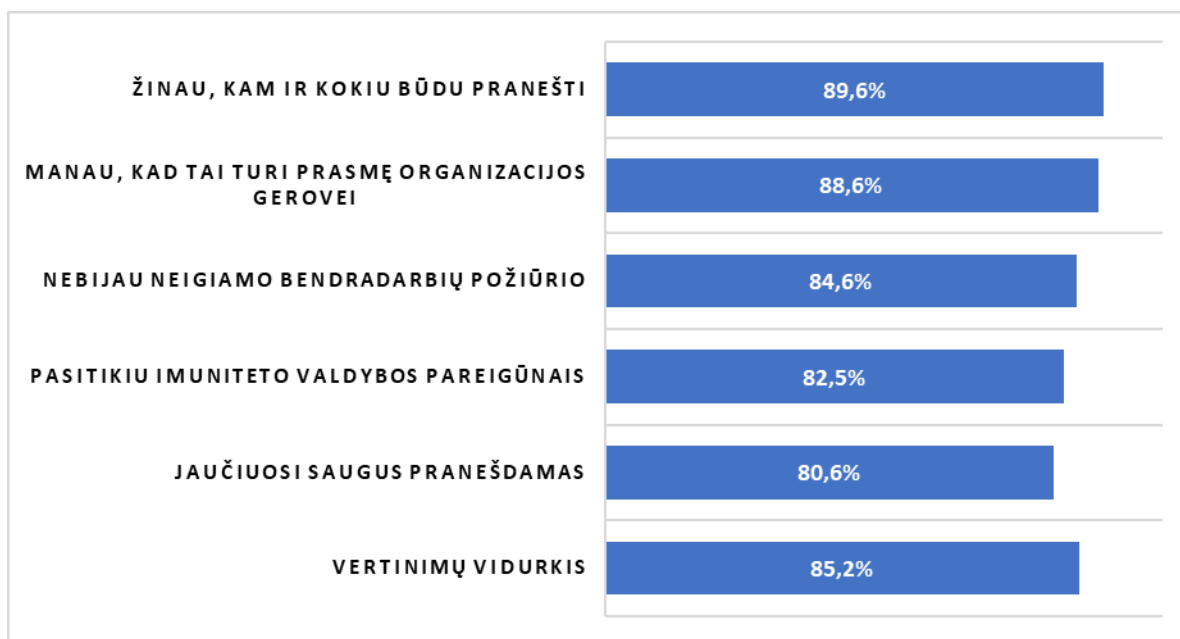
korupcinio pobūdžio nusikaltimų netoleravimui. 87,8 proc. (2024 m. – 85,9 proc.) apklaustųjų vertina, kad kolegos taip pat rodo deramą požiūrį į korupcinio pobūdžio nusikaltimų netoleravimą, 87,5 proc. (2024 m. – 85,1 proc.) - kad VSAT vadovybė rodo deramą požiūrį korupcinio pobūdžio nusikaltimų netoleravimui, 84,2 proc. (2024 m. – 81,6 proc.), kad Pasieniečių mokyklos absolventai rodo deramą požiūrį korupcinio pobūdžio nusikaltimų netoleravimui. Bendras vertinimų vidurkis 88 proc. (2024 m. – 86,3 proc.) nežymiai padidėjo lyginant su pastaraisiais metais, taip pat ir darbuotojai antikorupcinės aplinkos veiksnius vertina gerai.

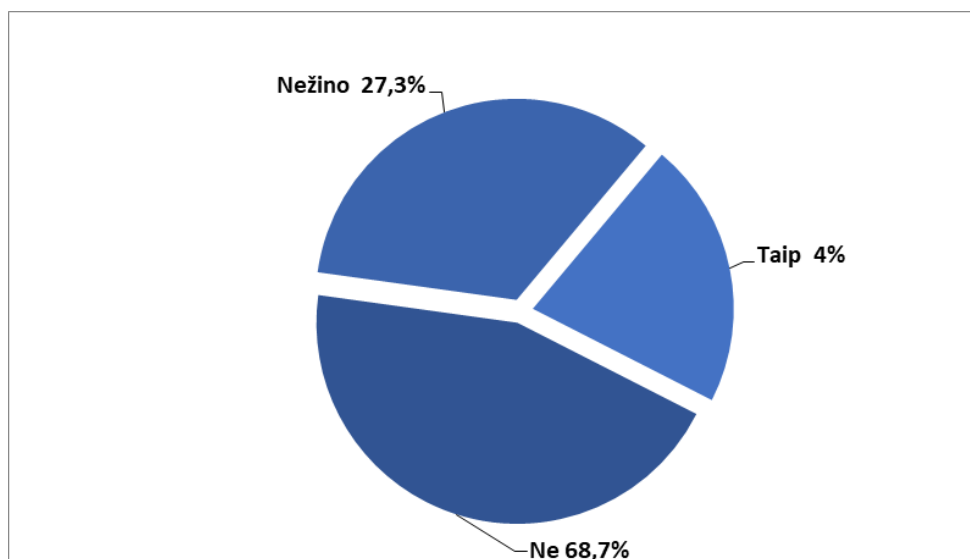
Net 90 proc. (2024 m. – 88,1 proc.) apklausos dalyvių teigia, kad praneštų apie jiems žinomą korupcijos atvejį. 9,3 proc. (2024 m. – 10,2 proc.) nežino, kaip pasielgtų, ir tik labai maža dalis 0,7 proc. (2024 m. – 1,7 proc.) apklaustųjų nepraneštų. Galima teigti, kad respondentų nuomonė išlieka stabili šiuo klausimu ir skaičiai kinta nežymiai.

Apklausoje dalyvių buvo prašoma įvertinti teiginius, jei nuspręstų pranešti apie žinomą korupcijos atvejį. Kad pranešimas apie korupcijos atvejus turi prasmę organizacijos gerovei apklaustieji vertina gerai 88,6 (2024 m. – 87,8 proc.). Žino, kam ir koku būdu pranešti vertina 89,6 proc. (2024 m. – 88,2 proc.). Darbuotojai nebijo neigiamo bendradarbių požiūrio 84,6 proc. (2024 m. – 82,9 proc.). Pasitikėjimą Imuniteto pareigūnais respondentai vertina 82,5 proc. (2024 m. – 81,8 proc.). Darbuotojai 80,6 proc. (2024 m. - 78,8 proc.) įvertino teiginį „jaučiuosi saugus pranešdamas“. Apibendrinat gautus rodiklius, darbuotojai pranešimo apie korupcijos atvejus reikšmingumą vertina gerai, vertinimų vidurkis 85,2 proc. Lyginat su praėjusių metų rodikliais, ženklų pokyčių vertinimuose, nestebima.

Į klausimą, ar respondentams asmeniškai žinoma apie kokias nors korupcinio pobūdžio veikas, kurios galimai vyksta VSAT, 4 proc. atsako TAIP (2024 m. - 5,9 proc.), 68,7 proc. nurodo, kad NE (2024 m. 65,9 proc.) ir 27,3 proc. (2024 m. - 28,2 proc.) apskritai negali atsakyti (nežino).

Apklaustos dalyviai nurodo, kad apie galimai vykstančias korupcines veikas VSAT 32,6 proc. (2024 m. - 33,3 proc.) apklaustųjų sužinojo iš kolegų, 30,2 proc. (2024 m. - 38,1 proc.) sužinojo iš socialinių medijų (televizija, internetas, intranetas, suvestinė), 23,3 proc. (2024 m. - 11,1 proc.) teigia, kad pats asmeniškai matė, o 14 proc. (2024 m. - 17,5 proc.) nurodo, kad sužinojo iš kitų šaltinių.

Apklaustos dalyviai nurodo, kad jiems žinoma apie šias korupcinio pobūdžio veikas VSAT:

Piniginio ar kitokio atlygio gavimas už tarnybinių pareigų atlikimą/neatlikimą – 19,6 proc. (2024 m. - 24,1 proc.);

Naudojimasis tarnybiniu transportu ne tarnybos tikslais – 9,8 proc. (2024 m. - 12 proc.);

Įstaigos resursų (pvz. popieriaus, kuro, maisto produktų ir t.t.) pasisavinimas – 5,2 proc. (2024 m. - 6,6 proc.);

Tarnybinės informacijos atskleidimas tretiesiems asmenims (pvz. apie sargybų sudėtį ir išdėstymą ir t.t.) – 14,4 proc. (2024 m. - 15,7 proc.),

Duomenų bazių panaudojimas asmeniniais tikslais ar kito asmens prašymu – 13,1 proc. (2024 m. - 9 proc.);

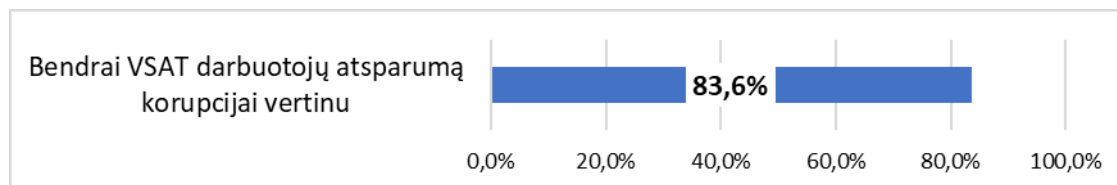
Giminaičių, draugų protegavimas (nepotizmas) – 14,4 proc. (2024 m. - 9,6 proc.);

Neskaidrūs viešieji pirkimai – 11,8 proc. (2024 m. - 10,2 proc.);

Neteisingas išlaidų deklaravimas siekiant pasipelnyti (butpinigiai, važiavimo išlaidos ir pan.) – 8,5 proc. (2024 m. - 10,2 proc.);

Pateikti atsakymai iliustruoja, kad labiausiai paplitęs „reiškinys“ susijęs su korupcija – kaip ir pastarųjų dvejų metų vykdytoje apklausoje - kyšininkavimas bei tarnybinės informacijos atskleidimas tretiesiems asmenims. Taip pat nemaža dalis respondentų kaip ydingą reiškinį VSAT nurodo nepotizmą.

Kiekvienas apklaustos dalyvis galėjo įvertinti VSAT darbuotojų atsparumą korupcijai skalėje nuo 1 iki 5. Kaip ir ankstesniais metais įvertinimas išlieka nežymiai pakitęs 4,18 (2024 - 4,03). Apibendrinus pateiktus atsakymus, matyti, kad darbuotojų atsparumo vertinimo rodiklis geras – 83,6 (2024 m.- 80,6 proc.). Reikšmingų pokyčių vertinat šį komponentą nėra.

8. IŠVYKOS Į UŽSIENIO VALSTYBES

Per 2025 m. asmeniniais tikslais į RF vykimų nebuvo, tačiau į BLR vyko 1 VSAT darbuotojas dirbantis pagal darbo sutartį, kuris buvo gavęs VSAT leidimą, vyko į laidotuves.

Į kitas, ne NATO aljansui ir ES priklausančias šalis registruota 269 išvyka, į kurias vyko 265 darbuotojai. VSAT Imuniteto valdybos Pirmojo skyriaus pareigūnas konsultavo visus darbuotojus, kurie vyko į trečiąsias šalis asmeniniais tikslais. Neigiamą poveikį iš trečiųjų šalių žvalgybos ir saugumo tarnybų patyrusių VSAT darbuotojų nenustatyta.

Prieš vykdami į ne NATO aljansui ir ES priklausančias šalis, darbuotojai įpareigoti susipažinti su VSAT intranete paskelbtomis rekomendacijomis, kaip elgtis išvykų metu, o darbuotojams, tarnybos tikslais vykstantiems į užsienio valstybes bei išvykos metu naudojantiems išmaniuosius įrenginius, nurodyta nesijungti prie tarnybinio elektroninio pašto ir kitų tarnybos informacinių sistemų ir duomenų saugyklų.

VSAT intranete paskelbta išvykų į užsienio valstybes atmintinė. VSAT darbuotojams pateiktos elgesio rekomendacijos jiems lankantis trečiojoje šalyje, atkreipiant daugiau dėmesio į elektroninių prietaisų naudojimą išvykų metu. Visi darbuotojai, grįžę iš minėtų užsienio valstybių, įpareigoti užpildyti nustatytos formos klausimyną, kurį vėliau analizuoja VSAT Imuniteto valdybos pareigūnai. Nustatę galimus VSAT darbuotojų verbavimo atvejus ar kitą rizikos požymių turinčią informaciją, VSAT apie tai informuoja VSD ir KAM AOTD.

9. KITAS DARBAS

2025 m. atlikta Valstybinio socialinio draudimo fondo duomenų analizė, dėl VSAT valstybės tarnautojų dirbamo kito darbo. Per 2025 m. kitą darbą (vykdė individualią žemės ūkio veiklą, dirbo darbą pagal darbo sutartis ir pan.) dirbo 615 VSAT pareigūnų (tai sudaro 19,4 proc. visų VSAT pareigūnų), iš kurių 162 pareigūnai dirbo kitą darbą pagal darbo sutartis ir turėjo gauti leidimus dirbti kitą darbą. Turimais Sodros duomenimis, 4 pareigūnai, kurie turėjo leidimus dirbti kitą darbą, 2025-07-01 buvo nutraukę darbo santykius kitame darbe; 2 pareigūnai dirbo įmonėse po 1 savaitę, abu pareigūnai nutraukė darbo santykius, todėl jiems neliko poreikio kreiptis dėl leidimo išdavimo, tačiau jie buvo įspėti, kad ateityje nepasikartotų panašūs atvejai.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo nustatytas ne vienas atvejis, kai pareigūnai buvo mažosios bendrijos steigėjai ir vieninteliai nariai, todėl bendrijos atstovavimas yra vienasmenis (juridinio asmens vardu veikia vadovas). Pareigūnui nėra draudžiama steigti mažąją bendriją ir nenustatyta, kad tam reikia gauti pareigūną į pareigas skiriančio asmens leidimą. Tačiau pareigūnui, įsteigusiam įmonę, būtina laikytis Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo draudimų sukelti šia veikla viešųjų ir privačių interesų konfliktą. Dėl ko visi VSAT pareigūnai, kurie dirbo mažųjų bendrijų vadovais (atstovais), buvo įspėti, kad pasitrauktų iš šių, mažojoje bendrovėje užimamų pareigų, bei dauguma jų pasitraukė. Tačiau iš jų du pareigūnai visgi nesutiko ir pasirinko toliau vykdyti šią veiklą bei paliko tarnybą savo noru.

Atliekant analizę, nenustatyta atvejų, kad VSAT tarnautojų dirbamas kitas darbas (neatsižvelgiant į tai, ar jam buvo reikalingas leidimas, ar nebuvo) būtų sukėlęs viešųjų ir privačių interesų konfliktą valstybės tarnyboje, sudarytų prielaidas tarnybą panaudoti asmeniniais interesais, diskredituotų valstybės tarnybos autoritetą ar kliudytų valstybės tarnautojui tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, tačiau buvo nustatyta, kad 2025 m. 21 pareigūnas dirbo kitą darbą, pagal darbo sutartį, neturėdamas tam leidimo, t. y. nebuvo pateikę prašymų leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį. Visi valstybės tarnautojai buvo informuoti asmeniškai ir įpareigoti skubiai kreiptis dėl leidimų išdavimo.

Atkreiptinas dėmesys, kad kai kurie VSAT pareigūnai dirbo kitą darbą pagal darbo sutartį keliose darbovietėse arba dirbo pagal darbo sutartį tam tikroje įmonėje ir kartu vykdė individualią veiklą.

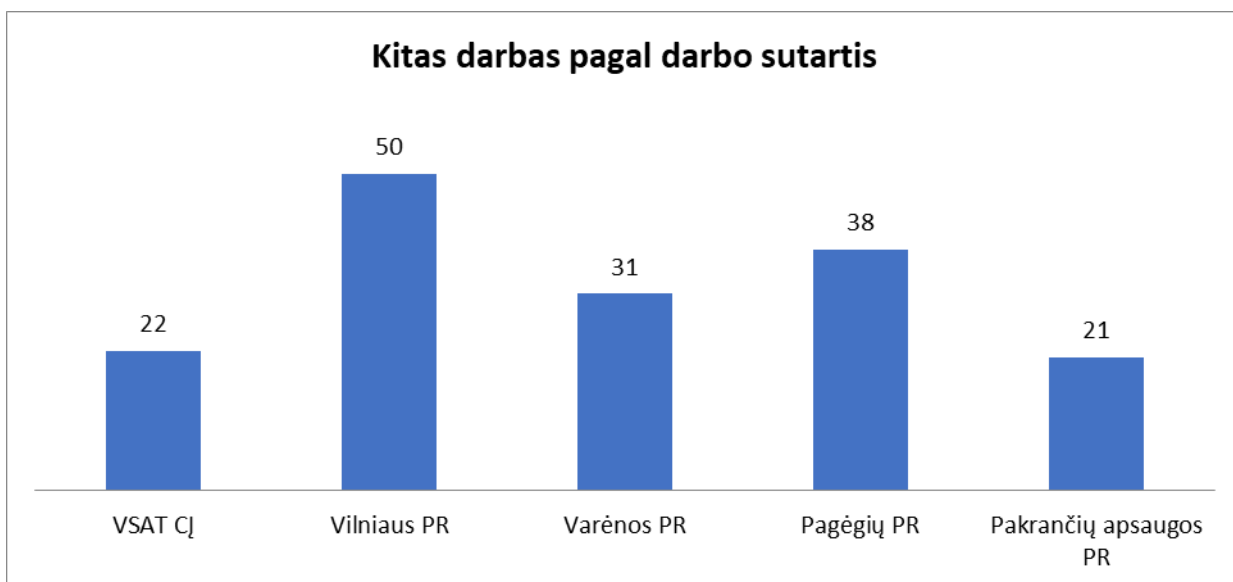
2025 m. kitą darbą dirbo 46 VSAT karjeros valstybės tarnautojai. Atliekant analizę, nenustatyta atvejų, kad VSAT karjeros valstybės tarnautojų dirbamas kitas darbas būtų sukėlęs viešųjų ir privačių interesų konfliktą valstybės tarnyboje, sudarytų prielaidas tarnybą panaudoti asmeniniais interesais, diskredituotų valstybės tarnybos autoritetą ar kliudytų valstybės tarnautojui tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas.

2025 m. iš 162 pagal darbo sutartį kitą darbą dirbusių pareigūnų, 96 dirbo uždaroje akcinėje bendrovėje ir akcinėje bendrovėje, 6 individualiuose žemės ūkiuose, 8 Greitosios medicinos pagalbos tarnyboje, 9 mažosiose bendrijose, 18 individualiose įmonėse ir viešosiose įstaigose, daugiausiai vairuotojais, pagalbinais darbininkais, apsaugos darbuotojais, vadybininkais ir t.t.; 17 darbas buvo susijęs su švietimui (mokslui) būdingų paslaugų veikla (universitetuose, kultūros centruose, gimnazijose, mokyklose ir pan.), sportiniu ir rekreaciniu švietimu, socialinio darbo veikla; 8 daugiabučių namų savininkų bendrijose (sodų, garažų bendrijose, įvairiose veiklos grupėse).

Taip pat 2025 m. 407 VSAT pareigūnai vykdė veiklą, kuriai nereikėjo gauti leidimo dirbti kitą darbą, iš kurių:

- 34 dirbo mažosiose bendrijose (ne pagal darbo sutartį);
- 54 vykdė individualią žemės ūkio veiklą;
- 282 vykdė individualią veiklą, iš jų 23 vykdantys keleivių pervežimo paslaugas (pavežėjai);
- 37 vykdė veiklą įgiję verslo liudijimą.

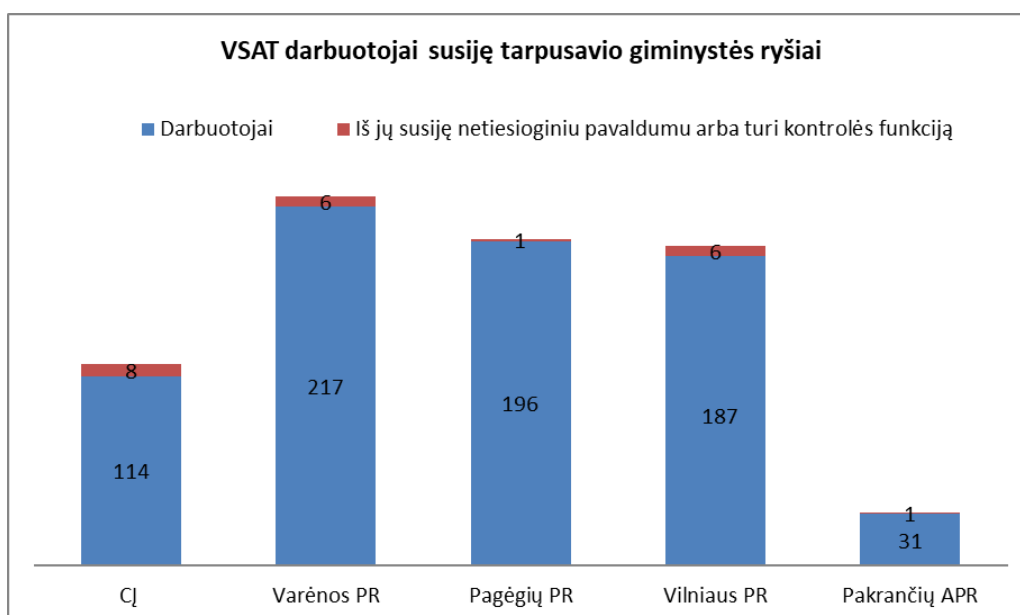
Daugiausia 50 kitą darbą pagal darbo sutartis dirbo Vilniaus PR - 50, Pagėgių PR – 38, Varėnos PR – 31, VSAT CI – 22, Pakrančių apsaugos PR – 21 pareigūnas.

10. DARBUOTOJŲ GIMINYSTĖS RYŠIAI

2025 m. buvo analizuojama, kiek VSAT dirbančių darbuotojų tarpusavyje yra susiję giminystės ryšiais. Nustatyta, kad VSAT ir jos struktūriniuose padaliniuose dirba 749 darbuotojai (20 proc. visų VSAT darbuotojų), kurie tarpusavyje susiję giminystės ryšiais. 2024 m. tokių darbuotojų buvo 714 (19 proc. visų VSAT darbuotojų). Per pastaruosius kelerius metus stebime VSAT dirbančių darbuotojų tarpusavyje susijusių giminystės ryšiais nežymų didėjimo pokytį.

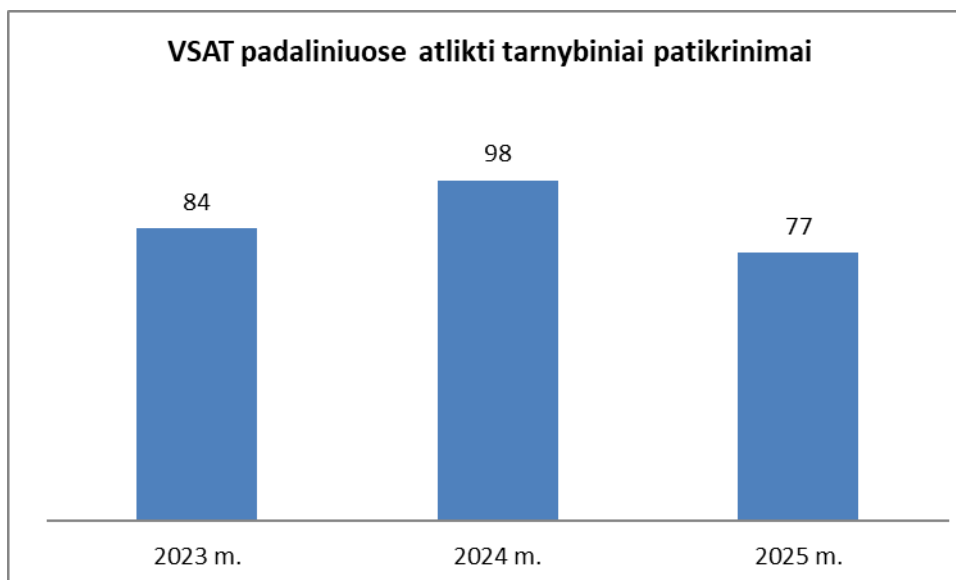
VSAT CI tokių darbuotojų dirba 114, Vilniaus pasienio rinktinėje – 191, Varėnos – 217, Pagėgių – 196, Pakrančių apsaugos - 31. Iš 749 darbuotojų, kurie tarpusavyje susiję giminystės ryšiais, 23 darbuotojai yra susiję netiesioginiu pavaldumu arba turi kontrolės funkciją, t. y. galimas viešų ir privačių interesų konfliktas tikrinant artimo asmens tarnybos vykdymą ar dalyvaujant priimant tam tikrus sprendimus (VSAT CI 8 darbuotojai, Vilniaus – 6, Varėnos – 6, Pagėgių – 1, Pakrančių apsaugos - 1).

Didžioji dalis darbuotojų privačių interesų deklaracijose yra deklaravę fizinius asmenis, dėl kurių gali kilti privačių interesų konfliktas. Tie darbuotojai, kurie nebuvo deklaravę savo ryšių, buvo informuoti, kad papildytų savo privačių interesų deklaracijas ryšiais su asmenimis, dėl kurių gali kilti privačių interesų konfliktas. Susipažinę su privačių interesų deklaracijomis, 2025 m. atsakingi VSAT Imuniteto valdybos pareigūnai parengė 7 rašytines rekomendacijas darbuotojams, kaip elgtis, kad nekiltų privačių interesų konfliktas, yra rekomenduojama nusišalinti, sprendžiant visus klausimus, susijusius su deklaracijose nurodytais fiziniais asmenimis. Apžvelgus VSAT darbuotojų turimus tarpusavio giminystės ryšius, ypač rizikingų pavaldumo santykių, dėl kurių galėtų kilti neišvengiami interesų konfliktai, be anksčiau paminėtų, nenustatyta. Pažymėtina, kad privačių interesų deklaracijose neretai nurodoma ir tie asmenys, dėl kurių nėra konflikto regimybės, tačiau nurodoma kaip dirbantis VSAT asmuo.

11. DRAUSMĖ IR TARNYBINIAI PATIKRINIMAI

2025 metais VSAT Teisės skyrius atliko 77 tarnybinius patikrinimus bei tyrimus (2024 m. – 98, 2023 m. – 84). Iš pateiktų duomenų matyti, kad atliekamų tarnybinių patikrinimų, darbuotojų galimai padarytų tarnybinių ar drausmės pažeidimų bei nelaimingų atsitikimų tyrimų skaičius, palyginti su praėjusių metų rodikliais, sumažėjo. Minėtu laikotarpiu atlikti 75 (2024 m. – 94) tarnybiniai patikrinimai, 2 (2024 m. – 4) tyrimai siekiant nustatyti, ar pareigūno tarnybos metu patirta trauma atliekant tarnybines pareigas buvo susijusi su didesniu pavojumi arba rizika pareigūno sveikatai, ar jam turėtų būti išmokama kompensacija, numatyta Statuto 60 str. 3 d.

Nagrinėjamu laikotarpiu daugiausiai tyrimų atlikta Vilniaus PR (28), Varėnos PR (24), Pagėgių PR (18) bei VSAT CĮ (7). Per 2023 m. ir 2024 m. daugiausia tarnybinių patikrinimų buvo atlikta Vilniaus PR, Varėnos PR bei Pagėgių PR.

Padaliniai	Atliktų tyrimų skaičius		
	2023 m.	2024 m.	2025 m.
CĮ	11	8	7
Vilniaus PR	25	42	28
Varėnos PR	22	18	24
Pagėgių PR	24	21	18
Pakrančių apsaugos PR	-	6	0
PM	2	3	0
IŠ VISO:	84	98	77

2025 m. nustatyti 5 šiurkštūs tarnybiniai nusižengimai: 1 pareigūnui už nebuvimą tarnyboje skirta tarnybinė nuobauda atleidimas iš vidaus tarnybos, 1 pareigūnas perdavė trečiajam asmeniui informaciją, kuri jam tapo žinoma vykdant tarnybines pareigas, šią informaciją naudojo ne tarnybos tikslais bei suteikė galimybę su šia informacija susipažinti tokios teisės neturinčiam trečiajam asmeniui, šiam pareigūnui taip pat skirta tarnybinė nuobauda - atleidimas iš vidaus tarnybos, 1 karjeros valstybės tarnautojas darbo metu darbo vietoje buvo neblaivus bei kitą dieną neatvyko į darbą be pateisinamos priežasties, šiam asmeniui skirta tarnybinė nuobauda - atleidimas iš pareigų, 1 pareigūnas ne tarnybos metu per valstybės sieną vežė du neteisėtus migrantus, neįsitikinęs, kad šie asmenys turi galiojančius kelionės dokumentus, suteikiančius teisę atvykti ir būti Lenkijos bei Lietuvos Respublikų teritorijose, šiam pareigūnui skirta tarnybinė nuobauda - perkėlimas į žemesnes pareigas, 1 darbuotojas neatvyko į darbą be pateisinamos priežasties daugiau nei vieną dieną, su šiuo darbuotoju nutraukta darbo sutartis.

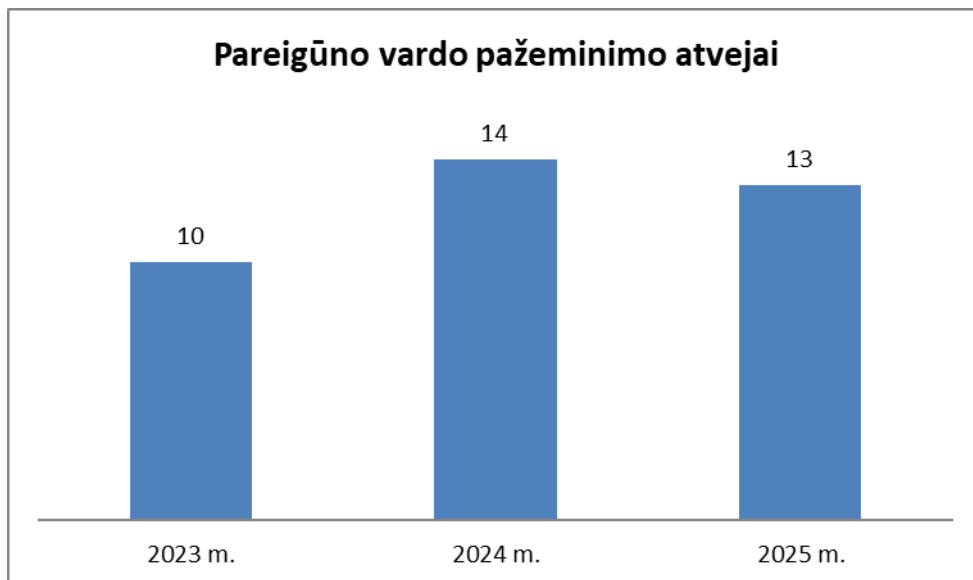
Ataskaitiniu laikotarpiu buvo nustatyta 13 pareigūno vardo pažeminimo atvejų, 6 iš jų pareigūnai įvykdė būdami neblaivūs.

Vilniaus pasienio rinktinėje nustatyti 6 pareigūno vardo pažeminimo atvejai (1 pareigūnas pažemino pareigūno vardą dviem veikomis, tai yra ne tarnybos metu viešoje vietoje miegojo neblaivus, kartu su savimi turėjo tarnybinį šunį, be to, tas pats pareigūnas tarnybos metu už atlygį teikė tarnybines informacijas kontrabanda besiverčiantiems asmenims, 3 pareigūnai ne tarnybos metu neblaivūs vairavo transporto priemones. Visi minėti Vilniaus pasienio rinktinės pareigūnai buvo atleisti iš tarnybos. 1 pareigūnas ne tarnybos metu pagrobė 2 medinius kabelio transportavimo būgnus. Šis pareigūnas iš vidaus tarnybos buvo atleisti kitais pagrindais, o baigus tarnybinių patikrinimą pripažinta, kad pažemino pareigūno vardą.

Varėnos pasienio rinktinėje – 5 pareigūno vardo pažeminimo atvejai (2 pareigūnai ne tarnybos metu būdami neblaivūs vairavo transporto priemones, 1 pareigūnas tarnybos metu, už tariamai padarytą administracinį nusižengimą, iš asmens reikalavo ir paėmė 50 eurų kyšį, 1 pareigūnas teikė tarnybines informacijas apie pasienio sargybą išdėstymą su tarnyba nesusijusiems asmenims, vykdantiems nusikalstamas veikas, 1 pareigūnas ne tarnybos metu policijos pareigūnui

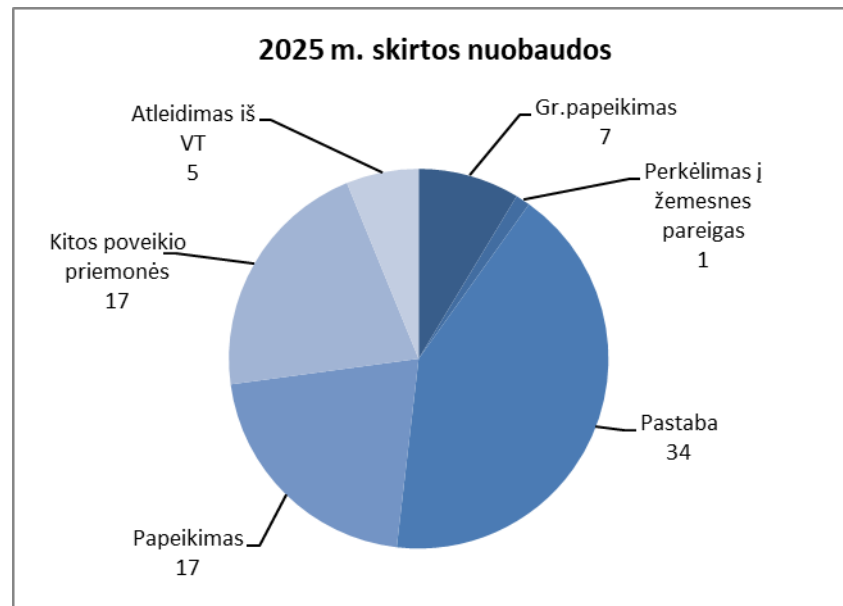
pardavė 6 vnt. elektroninių cigarečių. Visi minėti Varėnos pasienio rinktinės pareigūnai buvo atleisti iš tarnybos.

Pagėgių pasienio rinktinėje – 2 pareigūno vardo pažeminimo atvejai (1 pareigūnas ne tarnybos metu savo namuose smurtavo prieš sutuoktinę, 1 pareigūnas klastojo važiavimo išlaidas patvirtinančius dokumentus, sukčiavo. Abu pareigūnai iš vidaus tarnybos atleisti kitais pagrindais, o baigus tarnybinį patikrinimą pripažinti pažeminę pareigūno vardą.

Palyginus su ankstesnių metų analogišku laikotarpiu, pareigūno vardo pažeminimo atvejų skaičius lieka panašus 2024 m. – 14 atvejų, o per analogišką 2023 m. laikotarpį nustatyta 10 pareigūno vardo pažeminimo atvejų.

Už įvykdytus tarnybinius nusižengimus per 2025 m. VSAT darbuotojams skirtos 64 tarnybinės nuobaudos – 5 atleidimai iš vidaus tarnybos (iš jų 2 darbuotojai atleisti iš VSAT ir 1 karjeros valstybės tarnautojas atleistas iš valstybės tarnybos), 1 perkėlimas į žemesnes pareigas, 7 griežti papeikimai, 17 papeikimų ir 34 pastabos, 4 darbuotojai įspėti, kad už pakartotinius analogiškus darbo pareigų pažeidimus, su jais gali būti nutraukta darbo sutartis, 10 pareigūnų ir 3 darbuotojų atkreiptas dėmesys į nustatytus trūkumus. Per 2023 m. buvo skirtos 63 tarnybinės nuobaudos, o per 2024 m. – 73 tarnybinės nuobaudos.

2025 m. tarnybinius nusižengimus įvykdė 9 neblaivūs VSAT pareigūnai, 1 darbuotojas ir 1 karjeros valstybės tarnautojas. Per 2024 m. šio pobūdžio nusižengimus įvykdė 1 apsvaigęs nuo narkotinių medžiagų ir 13 neblaivių VSAT pareigūnų, 1 valstybės tarnautojas bei 1 PM kursantas, o per 2023 m. – 9 pareigūnai, .

Apibendrinus nagrinėjamo laikotarpio statistinius duomenis matyti, kad atliekamų tarnybinių patikrinimų dėl darbuotojų galimai padarytų tarnybinių ar drausmės pažeidimų bei nelaimingų atsitikimų tyrimų skaičius, palyginti su praėjusių metų rodikliais, truputi sumažėjo, taip pat ir neblaivių pareigūnų įvykdytų pažeidimų skaičius bei pareigūno vardo pažeminimo atvejų skaičius nors ir nežymiai, bet sumažėjo.

12. PRANEŠIMŲ ANALIZĖ

Atlikus VSAT struktūriniuose padaliniuose gautų pranešimų analizę nustatyta, kad 2025 m. gautų pranešimų skaičius, palyginti su 2023 m. ir 2024 m. gautų pranešimų skaičiumi, sumažėjo net 42 proc.

1. Gauti pranešimai:

2025 m. – 30;

2024 m. – 52;

2023 m. – 68.

1.1. 2025 m. – 30 (VSAT CĮ – 23, Vilniaus PR – 1, Varėnos PR – 4, Pagėgių PR – 0, Pakrančių apsaugos PR – 1, Muitinės departamento – 1);

1.2. 2024 m. – 52 (VSAT CĮ – 33, Vilniaus PR – 1, Varėnos PR – 12, Pagėgių PR – 1; Muitinės departamento – 2; Policijos departamento – 2);

1.3. 2023 m. – 68 (VSAT CĮ – 52, Vilniaus PR – 2, Varėnos PR – 13, Pagėgių PR – 0; Muitinės departamento – 1).

2. Pranešimai VSAT struktūriniuose padaliniuose gauti šiais būdais:

2.1. anoniminio pasitikėjimo telefonu – 18;

2.2. el. paštu – 6;

2.3. per VSAT interneto svetainėje esantį VSAT virtualų asistentą – 6.

Pranešimai, kai asmuo nenurodė vardo ir pavardės (19 atvejų), sudarė 63 proc. visų gautų pranešimų.

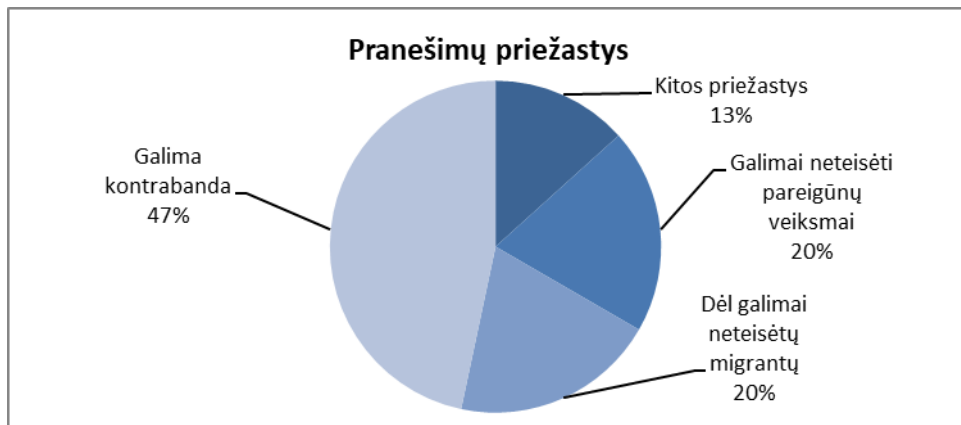
3. Pranešimų priežastys:

3.1. galima kontrabanda (tame tarpe ir bepiločių orlaivių pagalba) ir / ar akcizinių prekių disponavimas – 14;

3.2. galimai neteisėti (netinkami) pareigūnų veiksmai – 6;

3.3. dėl galimai neteisėtų migrantų – 6;

3.4. kitos priežastys – 4.

4. Reagavimas į pranešimus, gautos informacijos panaudojimas:

4.1. informacija patikrinta ir pažeidimų nenustatyta – 24;

4.2. informacija pasitvirtino – 2;

4.3. informacija tikrinama – 3;

4.4. informacijos patikrinimo rezultatas su slaptumo žyma – 1.

Dėl visų per 2025 m. gautuose pranešimuose nurodytų aplinkybių vyko informacijos patikrinimas.

2025 m. VSAT pranešimų gauta mažiau nei 2024 m. ir 2023 metais.

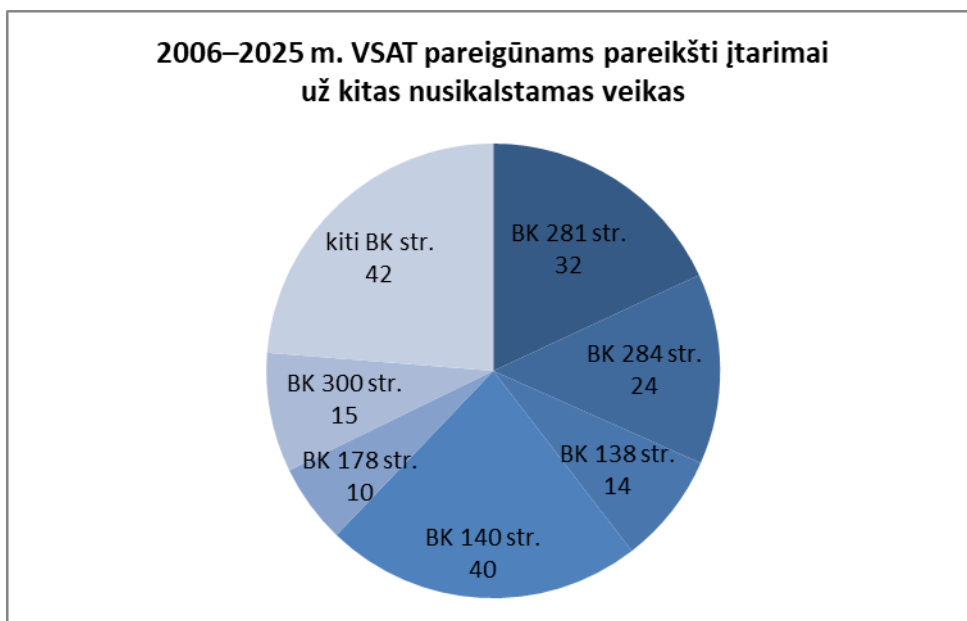
Pranešimų sumažėjimą galimai lėmė sankcijų įvedimas bei sumažėjęs asmenų judėjimas į Baltarusijos Respubliką ir Rusijos Federaciją, tuo pačiu 2025 m. nepasitvirtinusių pranešimų vėl šiek tiek sumažėjo iki 77 proc., kai 2024 m. buvo 83 proc., o 2023 m. 74 proc.

13. KITOS NUSIKALSTAMOS VEIKOS

2025 m. už kitas (nekorupcines) nusikalstamas veikas įtarimai pareikšti 7 VSAT pareigūnams (2 pareigūnams už kelių transporto eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių pažeidimą, 1 – už transporto priemonės vairavimą, kai vairuoja neblaivus

asmuo, 2 – už fizinio skausmo sukėlimą ar nežymų sveikatos sutrikdymą, 1 – už dokumento suklastojimą ar disponavimą suklastotu dokumentu, 1 – už nužudymą). Iš šių asmenų 1 darbuotojo atžvilgiu ikiteisminis tyrimas nutrauktas nes nepadaryta veika turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių, 3 darbuotojai atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą, 1 darbuotojo atžvilgiu ikiteisminis tyrimas nutrauktas įtariamajam susitaikius su nukentėjusiuoju, o dėl 2 procesiniai sprendimai nepriimti.

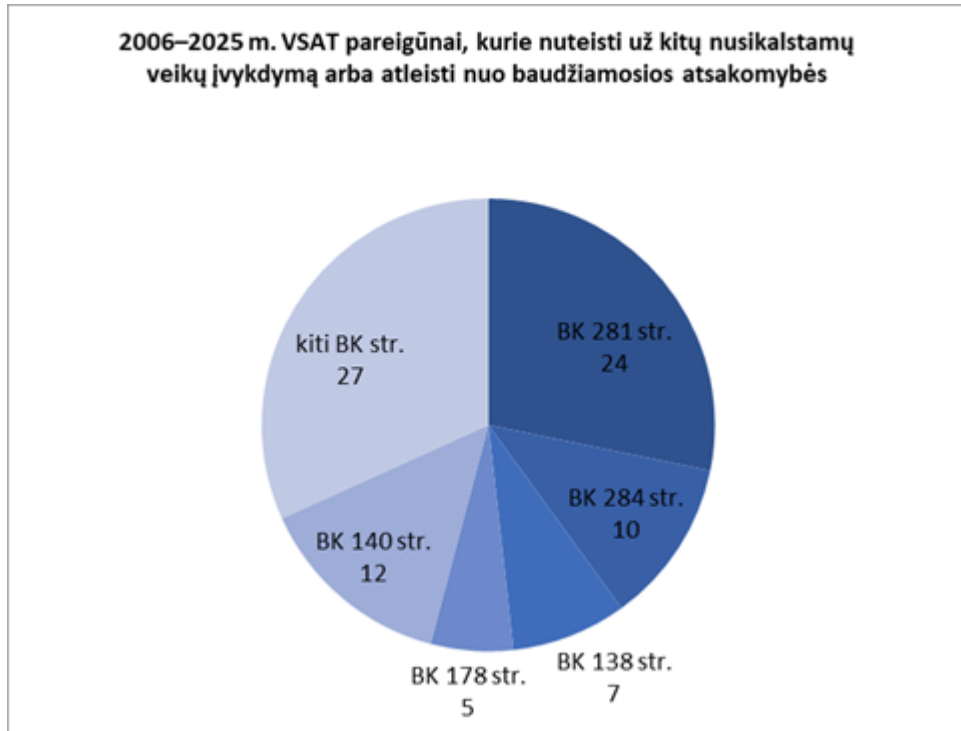
Dažniausiai VSAT pareigūnams 2006–2025 m. įtarimai pareikšti: 40 – pagal Lietuvos Respublikos BK 140 str. (fizinio skausmo sukėlimas), 32 pagal Lietuvos Respublikos BK 281 str. (eismo įvykis su pasekmėmis), 24 pagal Lietuvos Respublikos BK 284 str. (viešosios tvarkos pažeidimas), 14 – pagal Lietuvos Respublikos BK 138 str. (nesunkus sveikatos sutrikdymas), 15 – pagal Lietuvos Respublikos BK 300 str. (dokumento suklastojimas) ir 10 – pagal Lietuvos Respublikos BK 178 str. (vagystė). Pagal kitus Lietuvos Respublikos BK straipsnius įtarimai pareikšti 42 VSAT pareigūnams.

2006–2025 m. už ne korupcines nusikalstamas veikas pareikšti įtarimai 177 VSAT pareigūnams, iš jų 25 nuteisti, 9 išteisinti, 77 atžvilgiu ikiteisminiai tyrimai nutraukti, 60 atžvilgiu ikiteisminiai tyrimai nutraukti įtariamajam susitaikius su nukentėjusiuoju arba pagal laidavimą, dėl 7 procesiniai sprendimai nepriimti, 85 atleisti iš vidaus tarnybos.

Per 2006–2025 m. laikotarpį iš 85 VSAT pareigūnų, kurie buvo nuteisti už kitų nusikalstamų veikų įvykdymą arba atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą ar susitaikius: 24 pareigūnai – pagal Lietuvos Respublikos BK 281 str. (eismo įvykis su pasekmėmis), 10 – pagal Lietuvos Respublikos BK 284 str. (viešosios tvarkos pažeidimas), 7 – pagal Lietuvos Respublikos BK 138 str. (nesunkus sveikatos sutrikdymas), 12 – pagal Lietuvos Respublikos BK

140 str. (fizinio skausmo sukėlimas), 5 – pagal Lietuvos Respublikos BK 178 str. (vagystė), likę 27 – pagal kitus Lietuvos Respublikos BK str.

Vykdamas VSAT 2023–2025 metų korupcijos prevencijos veiksmų plano vieną iš priemonių, kiekvienais metais kas pusmetį analizuojami įtariamųjų, kaltinamųjų ir neteistųjų registro duomenys dėl VSAT darbuotojų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn. Pareigūnų, kurie būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn, bei nebūtų pranešę savo tiesioginiam vadovui nebuvo nustatyta.

14. VEIKLOS PRIORITETAU

2026 m. VSAT Imuniteto valdybos vykdomos korupcijos prevencijos ir kriminalinės žvalgybos priemonių pagrindinės kryptys:

- VSAT 2026–2028 m. korupcijos prevencijos veiksmų plano vykdymas;
- kriminalinės žvalgybos nukreipimas į veiklos sritis, kuriose pasireiškia didžiausia korupcijos rizika.